Ватан севмак иймондандур!

Ўзбекистон овози

Газетага 1918 йил 21 июнда «Иштирокиюн» номи билан асос солинган

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг газетаси

Нархи 20 сўм.

1993 йил 25 июнь, жума № 116-117 (21.468).

• Ўзбекистон Мустақиллигининг икки йиллигига

БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

Ўзбекистон Республикаси давлат мустақиллиги эълон қилинганлигининг икки йиллигини нишонлаш миллий санъатнинг, ўзлигини англаш, халқ маънавияти қайта тикланганлигининг ёрқин байрамига айланиши лозим. Маданият ходимларининг Ҳамза номидаги санъатшунослик илмий-тадқиқот институтида бўлиб ўтган кенгашида шу ҳақда гапирилди. Кенгаш ёш мустақил республика ҳаётидаги шу шонли воқеага тайёргарликка бағишланди.

Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири Э. Ҳайитбоев кенгашни очар экан, мустақилликнинг икки йиллигини байрам қилиш ёш мустақил давлатимизнинг халқининг бой маданияти, маънавий қадриятлари, урф одатлари, анъаналарини тиклашдаги, одамларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашдаги ютуқларини намойиш этиши лозимлигини таъкидлаб ўтди.

Ўзбекистонда ана шу воқеага тайёргарлик кўришга бағишланган икки ойлик эълон қилинди. Республика маданият ишлари вазирлигида тантаналарни ўтказиш штаби тузилди. Штаб бу соҳадаги ишларни мувофиқлаштиради.

Икки ойга мўлжалланган давр бир қанча кенг кўламли маданият тадбирларини ўтказишни кўзда тутади, бу тадбирлар республиканинг барча вилоятларида, Қорақалпоғистонда ўтади. Санъат фестиваллари, ҳаваскорлик жамоалари ва халқ ижодиёти кўриклари, маданият арбоблари ва олимлар билан учрашувлар ана шундай тадбирлардандир. Музейларда, кутубхоналарда, республиканинг ўтмиши, ҳозирги куни ва келажаги тўғрисида ҳикоя қилувчи конференциялар, семинарлар ўтказилади, кўргазмалар ташкил этилади. Истироҳат боғида ва майдонларда оммавий сайллар ўтади.

Ўзбекконцерт, давлат эстрадаси, ўзбек давлат филармонияси жамоалари республика вилоятлари бўйлаб гастролга чиқишга тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу жамоалар ижро этадиган куй, қўшиқ ва рақслар миллий анъаналарни ҳисобга олиб танланиши лозим.

Кенгашда сўзга чиққан вилоят ҳокимликлари ижроия аппаратлари маданият ишлари бошқармаларининг вакиллари мустақилликнинг икки йиллигини байрам қилиш юзасидан ўз таклифларини айтдилар, жойларда бу воқеага тайёргарлик қандай бораётганини сўзлаб бердилар. Масалан, Бухорода бошқа жуда кўп тадбирлар қатори «Хўжа Насриддин таклиф этади» кулги ва сатира танловини ўтказиш назарда тутилмоқда. Уни «Хўжа Насриддин» инсонпарварлик — хайрия жамғармаси ташкил этади. Андижонда эса «Гулла, яшна жонажон Андижон» санъат фестивали қизғин давом этмоқда. Навоий вилоятида халқ ижодиёти фестивали ўтмоқда. Тошкент вилоятида истеъдод кўриклари, санъат байрамлари давом этмоқда.

(ЎзА мухбири).

ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ ПЛЕНУМИ

Урганчда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Хоразм вилояти кенгашининг навбатдаги пленуми бўлиб ўтди. Пленумда «Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгаши сиёсий ижроия бюросининг «Хоразм вилоят ташкилотининг кўппартиявийлик шароитида олиб бораётган оммавий-сиёсий ишлари тўғрисидаги ҳамда Марказий Кенгашнинг еттинчи пленуми қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар ҳақида»ги масала муҳокама этилди. Кун тартибидаги ана шу масала юзасидан Ўзбекистон Халқ демократик партияси вилоят кенгашининг биринчи котиби Ғайрат Машарипов маъруза қилди.

Маърузачи ҳамда пленумда сўзга чиққан нотиқлар партия ташкил қилинганидан буён ўтган давр ичида Ўзбекистон Халқ демократик партияси ташкилий жиҳатдан шаклланиб фаолиятнинг янги — жумҳурият мустақиллигини мустаҳкамлашда янада самарали иштирок этишдек ғоят муҳим босқичига қадам қўйганини, партия аъзоларининг сафлари тобора кўпайиб, улар ижтимоий-сиёсий ҳаётда, миллий истиқлол ва тараққиёт мафкурасини яратишда, фуқароларда ўз Ватани билан фахрланиш ҳис-туйғуларини шакллантириш, аҳоли ўртасида олиб борилаётган ғоявий-сиёсий, тарғибот-ташвиқот ишлари даражаси ҳамда сифатини яхшилашда фаол иштирок этаётганликларини мамнуният билан қайд этдилар. Чиндан ҳам ўтган бир ярим йил мобайнида тўпланган якун вилоят партия фаолиятининг ҳозирги замон талабларига мос келадиган самарали шакл ва усулларини топиш учун қилинган ижодий изланишлар даври бўлди. Ўтган қисқа вақт ичида вилоят партия ташкилотлари амалга ошираётган барча ижтимоий-сиёсий, партиявий ишлар Ўзбекистон Президенти, ХДП Раиси Ислом Каримовнинг дастурий рисолалари, қимматли йўл-йўриқлар баён этилган нутқлари, Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг еттинчи пленуми қарорлари бизга дастуриламал бўлиб хизмат қилмоқда, деб таъкидлашди сўзга чиққан нотиқлар. Кўп партиявийлик шароитида вилоят кенгаши, унинг жойлардаги бошланғич ва ҳудудий ташкилотлари, партия фаоллари омма орасида олиб бораётган ишлар Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги мавқеини, нуфузи ва обрўйини оширишда катта роль ўйнаётганлиги ҳам таъкидлаб ўтилди.

Пленум ишида вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Р. Самандаров, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг парламент иши ва партиялараро алоқалар бўлими мудири К. Жуманиёзов иштирок этишди.

Пленум кўрилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Э. МАДРАҲИМОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ОРОЛ—ҲАММАНИНГ ТАШВИШИ

Қорақалпоқ диёрида Марказий Осиё давлатлари ва Россия Федерацияси бошлиқларининг Нукусда бўладиган учрашуви тўғрисидаги хабар Жанубий Оролбўйидаги экология фалокатини бошдан кечираётган халқлар учун тарихий аҳамиятга молик воқеа сифатида кутиб олинди. Бу учрашув Қорақалпоғистон пойтахтида август ойида бўлади.

Учрашувни қандай қилиб юксак даражада ўтказиш мумкин, давлат бошлиқлари ишни самарали бўлиши учун қандай зарур шарт-шароитни яратиш лозим? Қорақалпоғистон Республикаси фаолларининг кенгаши ана шу масалаларга бағишланди. Кенгаш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков раислигида ўтди.

Марказий Осиё давлатларининг бошлиқлари Қизилўрдада Оролни қутқаришга бағишланган навбатдаги учрашувни Нукус шаҳрида ўтказишга келишиб олган эдилар. Ўшанда Орол денгизи ҳавзаси муаммолари билан шуғулланувчи давлатлараро кенгаш билан Оролни қутқариш халқаро жамғармасининг қўшма мажлисини ҳам шу ерда ўтказишга қарор қилинган эди. Бу мажлисларда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти махсус муассасаларининг вакиллари ҳам иштирок этадилар.

Кенгашда кўп сонли меҳмонларнинг Нукусда бўлишига доир дастур муҳокама қилинди, кўчаларни ободонлаштириш, меҳмонхоналарни таъмирлаш учун пул ажратиш манбалари аниқланди.

Кенгаш ишида Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси У. Аширбеков, Қорақалпоғистон ҳукуматининг бошлиғи Р. Йўлдошев иштирок этдилар.

В. ТРОИЦКИЙ,
(ЎзА).

• БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИ ЙЎЛЛАРИДА

МАҲСУЛОТ СИФАТИ ЯХШИЛАНМОҚДА

Бозор иқтисодиётининг турли қийинчиликларига қарамай Янгийўл мебель давлат акционерлик бирлашмаси жамоаси маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқда. Шуниси қувончлики, ўзининг 40 йиллигини нишонлаш арафасида турган жамоа аъзолари ҳамма участкаларда бир маромда меҳнат қилиб, маҳсулот турларини тамоман янгилашди. Халқимизга манзур бўладиган, чиройли ва бежирим маҳсулотлар тобора кўплаб тайёрланаётир.

Корхона жамоаси бошқа саноат корхоналаридан фарқли ўлароқ шериклар ўртасидаги иқтисодий алоқалар бузилишидан эсанкираб қолмадилар. Янгийўлликлар ана шу иқтисодий алоқаларни фақатгина сақлаб қолганлари йўқ. Балки уни янада кенгайтирдилар. Бу албатта ўзаро манфаатли асосида амалга оширилди.

Бу ерда ҳамма учун таниш бўлган усул нархларни тез-тез ошириш йўлидан борилмади. Ишлаб чиқариш 500 бараварлан зиёд ўсди. Йиллик режа эса 7 миллиард сўмликни ташкил этмоқда. Бу узоқни кўриб амалга оширилган иқтисодий сиёсат натижасидир.

Яқин-яқинларда қолоқ ва техник жиҳатдан анча эскириб қолган фабрика ҳозир йирик қудратга эга бўлган 3 та алоҳида ҳудуддаги ишлаб чиқаришга айланди. Бундан бир неча йил аввал Аскарлик ва Тошовулдаги луб заводлари экологик сабабларга кўра ёпилган эди. Ишдан бўшаб қолган юзлаб кишилар яшаш учун ҳеч қандай воситага эга бўлмай қолишди. Шунда янгийўллик мебелчилар шундай дейишди: «Заводларни бизга беринглар, биз корхонани техник жиҳатдан қайта жиҳозлаймиз ва одамларни янги касб-ҳунарга ўргатамиз».

Бу ғоя қўллаб-қувватланди. Эндиликда ана шу корхоналарда оммавий юмшоқ ва болалар мебеллари тайёрлаш йўлга қўйилди. Шу боис корхона маҳсулотлари бутун Ўзбекистон аҳолисига манзур бўлаётир.

Суратларда: 1. Юмшоқ мебель тайёрлаш цехида. 2. «Янгийўл мебель» бирлашмасининг янги маҳсулотлари.
Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар (ЎзА.)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАТБУОТ ВА ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХОДИМЛАРИ КУНИНИ БЕЛГИЛАШ ТЎҒРИСИДА

Матбуот ва оммавий ахборот воситаларининг давлат истиқлол ғояларини тарғиб этиш, янги демократик жамият қуриш, аҳолини Ватанга садоқат руҳида тарбиялаш борасидаги хизматларини эътироф этиб, шунингдек, журналистлар жамоалари, адиблар, олимлар ва кенг жамоатчиликнинг кўплаб таклифларини инобатга олиб:

1. Республика матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни этиб 27 июнь белгилансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 82-моддасига мувофиқ ушбу масала Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашига киритилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 24 июнь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ЁДГОРЛИКЛАР ВА ҲАЙКАЛЛАРНИ ЛОЙИҲАЛАШТИРИШ ҲАМДА ҚУРИШНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Республика ҳудудида ёдгорликлар ва ҳайкаллар қуриш билан боғлиқ масалаларни ҳал этиш ва тартибга солиш мақсадида, меҳнат жамоалари, ташкилотлар ва айрим фуқароларнинг кўп сонли аризаларини эътиборга олиб, Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида буюк шахслар шарафига (вафотидан сўнг) ўрнатиладиган ёдгорликлар ва ҳайкаллар танлов асосида лойиҳалаштирилади ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, Тошкент шаҳри ҳокимликлари, вазирликлар, идоралар, жамоат ташкилотлари киритган таклифлар асосида Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг қарори билангина қурилади, деб белгилаб қўйилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги манфаатдор вазирликлар, идоралар ва ижодий уюшмалар билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ёдгорликлар ва ҳайкалларни лойиҳалаштириш ҳамда қуриш тартиби тўғрисидаги низомни икки ҳафта муддат ичида ишлаб чиқиб, тасдиқлаш учун Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

3. Барҳаёт кишиларнинг номини абадийлаштириш ва ёдгорликлар қуришга йўл қўйилмайди, деб белгилаб қўйилсин.

4. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамаси ижтимоий масалалар, фан ва маданият бўлими билан ҳудудий-ташкилий бўлими зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 23 июнь.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори

1993 ЙИЛ 1 ИЮЛДАН БОШЛАБ ҚАЛАМ ҲАҚИ, САҲНАЛАШТИРИШ ВА ИЖРОЧИЛИК ҲАҚИ СТАВКАЛАРИ ҲАМДА МИҚДОРЛАРИНИ ОШИРИШ ҲАҚИДА

Ижодкорлик жараёнини рағбатлантириш ва кучайтириш, чинакам халқ анъаналарини, маънавий-ахлоқий анъаналарни тиклаш ва янада ривожлантириш, умумбашарий қадриятларни қарор топтиришга хизмат қиладиган юксак бадиий асарлар яратишни рағбатлантириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Республика вазирликлари, идоралари, ижодий уюшмалари ва жамоат ташкилотларининг Ўзбекистон ССР Вазирлар Кенгаши 1978 йил 8 февралда қабул қилган 68-сонли қарор билан кино соҳасида белгиланган ҳамда республика Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 1 апрелда қабул қилган 158-сонли қарор билан адабиёт, санъат, архитектура, телевидение, радио ва журналистика соҳаларида белгиланган муаллиф қалам ҳақи, саҳналаштириш ва ижрочилик ҳақи рўйхатининг амалдаги ставкаларини 1993 йил 1 июлдан бошлаб ошириш тўғрисидаги таклифлари иловага мувофиқ қабул қилинсин.*

Бундан буён қалам ҳақи миқдори ва фондлари белгилаб қўйиладиган энг кам миқдордаги иш ҳақига мутаносиб равишда кўпайиб боради, деб белгилаб қўйилсин.

2. Вазирликлар, идоралар, ижодий уюшмалар ҳамда республика бюджетидан пул билан таъминланадиган бошқа манфаатдор ташкилотлар икки ҳафта муддатда Молия вазирлигига шу йилнинг 1 июлидан бошлаб 1993 йилнинг охиригача қалам ҳақини кўпайтириш билан боғлиқ харажатларни қоплаш учун зарур миқдорда қўшимча маблағ ажратиш тўғрисидаги ҳисоб-китобларни тақдим этсинлар.

3. Молия вазирлиги Ўзбекистон Республика муаллифлик ҳуқуқлари агентлиги, маданият ишлари вазирлиги, давлат матбуот комитети, давлат телекўрсатув ва радиоэшиттириш компанияси, давлат кинокомпанияси, миллий ахборот агентлиги, ёзувчилар уюшмаси ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда бир ой муддатда мазкур қарорнинг 1-бандига мувофиқ қалам ҳақи тўлаш тартиби тўғрисидаги меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқсинлар ва Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсинлар.

4. Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин:

Ўзбекистон ССР Вазирлар Кенгашининг 1978 йил 8 февралдаги 68-сонли қарорининг муаллиф қалам ҳақи ставкалари ва миқдорлари қисми;

Ўзбекистон ССР Вазирлар Кенгашининг 1988 йил 16 ноябрдаги 428-сонли қарорининг А, Б, В, Г, Д бўлимларида ва 2-сонли иловада белгиланган муаллиф қалам ҳақи ставкалари ва миқдорлари қисми;

Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 1 апрелдаги 158-сон қарори.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш ижтимоий масалалар, фан ва маданият бўлими зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 23 июнь.

Х — ушбу қарорга илова Ўзбекистон Республикаси ҳукумати қарорлари тўпламида эълон қилинади.

ИНСОНПАРВАРЛИК ЁРДАМИ

Швеция Қизил хоч жамияти республикамизнинг сув тошқини ва селдан зарар кўрган Самарқанд, Андижон, Наманган ва Жиззах вилоятлари аҳолисига ёрдам беришга қарор қилди. Ўзбекистон Қизил яримой жамияти номига 15 тонна юк, кийим-кечак жўнатилди.

(ЎзА).

Юртимиз бойликлари элга хизмат қилсин

БОЙСУННИНГ БИР ҲОВУЧ ТУПРОҒИ

Йўлдош Охунбобоев қирқинчи йилларнинг бошида Тўда қишлоғига ташриф қилганини бойсунликлар ҳали-ҳали эслаб юришади. Уруш бошланиб қолмаганида-ку, ўша ташрифнинг шарофати билан биз томонларга аллақачон темир йўл қурилардн, деб армон қилишади.

Тўдада республика оқсоқолини қизиқтирган нарса— кўмир эди. Ўшанда мутахассислар оқсоқолга кўмир заҳиралари тўғрисида аниқ маълумотлардан ҳам кўра ривоятнома гапларни айтишган. Тахминан икки юз миллион тонна кўмир бор, дейишган. Бунча кўмирнинг қуввати билан СССРнинг ярмида коммунизм қуриш мумкин, деб Охунбобоевни ишонтиришган. Ана шундан сўнг оқсоқол келинглар, Ўрта Осиё темир йўлининг Шеробод бекатидан Бойсун томон темир йўл тортайлик, деган. Уруш бошланмаганда-ку...

«Умр ўтар, вақт ўтар», — деб ёзган экан бир шоир. Лекин «Бойсунда икки юз миллион тонна кўмир бор эмиш» деганга ўхшаган ривоятлар унча-мунча вақтда унутиб юбориладиган гап эмас. Одамларнинг бугунги кунда, ўша гап ҳақиқатми ё уйдирмами, деб ўртага савол ташлаши табиийдир. Геология давлат қўмитасининг Бойсун геология гуруҳи бош мутахассиси Комил Исҳоқов бу саволга шундай жавоб беради:

— Антик адабиётга қизиқаман. Лекин аниқ арифметика билан гапиришни хуш кўраман. Бойсун ҳавзасида кўмир заҳираси 20 миллион тонна: ўзиям энг сифатли кўмир. Иссиқлик бериш даражаси — 8700 килокаллория. (Ангренники 5000, Шарғунники 6,5 минг килокаллория).

— Кўмирмисан—кўмир-да, ўзиям, — деб худди эгнидаги кўйлагини мақтаётгандек бўлиб гапга қўшилади Салайдин Хўжақулов деган ёш ишчи йигит.—Кўпроқ ташлаб юборсангиз, чўян печкани эритиб юборади. Қаранг, ялтиллаган ўзиям.

— Энди тахминлар ҳақида, — деб гапни давом эттказди Исҳоқов. — Бойсун тоғининг то Қўҳитонгдан Шарғунгача бўлган тизимларида геология-разведка ишларини олиб боряпмиз. Дастлабки натижалар катта умид уйғотмоқда. Масалан, Санжар тоғи ҳавзасида 30 миллион тонна кўмир бор, деб тахмин қиляпмиз. Умуман олганда Бойсун кўмирининг заҳираси 160 миллион тонна атрофида бўлса керак, деган фикрдаман.

Шундан сўнг Комил ака мени геология хонасига бошлади. Бойсун заминида қанақа бойликлар яшириниб ётганини бир кўринг деди.. Кўрдим. Боксид, аргалит, сувдан ўн карра енгил, керамзит сланец, кулидан вольфрам, титан, молибден ажралиб чиқадиган нерозин (қуйқа модда), хуллас Менделеев ўзининг машҳур жадвалини Бойсуннинг бир ҳовуч тупроғига қараб тузганми, деган хаёлга борасиз. Шундан сўнг, Бойсун, бўлса юз эллик — юз олтмиш мингтача майда молию бир шойи тўқиш фабрикасидан бўлак кўзга кўринарли мулки бўлмаган, иқтисоди ним калла бир район-да, деган гапларнинг тўғрилигига шубҳалана бошлайсиз. Бироқ у-бу шубҳага берилиб, вақтни йўқотмасдан бир гапни рўй-рост айтиб қўяқолайлик; Бойсун чиндан ҳам бюджети камомад касалига чалиниб қолган, деҳқончилиги сувга, чорваси емга ёлчимай келаётган район. Меҳнат вазирлигининг маълумотлари бу ерда аҳолини иш билан таъминлаш энг паст даражада эканлигини кўрсатади. Кўряпсизми, тупроғи — тилла, иқтисодиёти — қашшоқ.

— Мувозанатнинг шу тарзда тузилиши — Бойсунимизда темир йўлнинг йўқлигидан, — дейди район ҳокими Тўрақул Ҳамроев. — Саксонинчи йилларнинг бошида Рашидов бобомиз. Бойсунга темир йўл олиб борамиз, деган гапни ўртага ташлади. Шу гапнинг шарофати билан Қумқўрғондан Тангимуш қишлоғига қадар пўлат из тортилди. Сўнг Горбачев ўйлаб топган «қайта қуриш» сиёсатининг шамоли қўзғолди-ю, эзгу ният билан бошланган бу ишни бир чеккага супириб ташлади. Ана энди...

Ҳоким, ана энди бугун темир йўл қурадиган замон бўлмай қолди, деб айтмоқчи эмас. Аксинча, республика ҳукуматининг ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш мақсадида Бойсун районида йиллик қуввати 500 минг тонна кўмир ишлаб чиқаришга мўлжалланган шахта, йилига 10 минг тонна карбит кальций тайёрлайдиган завод қуриш ҳақидаги қароридан ҳоким миннатдор. Ўша қарорда темир йўл тармоғи қурилишини ниҳоясига етказиш бўйича тегишли идораларга вазифалар юклатилганини ҳоким алоҳида урғу бериб эслатади.

— Тангимуш билан Бойсун кўмир конининг ораси 40 километр атрофида,—дейди Ҳамроев. — Агар ҳукуматнинг қарорини йўл қурувчилар тезроқ бажара бошласалар борми, бутун район аҳли бу хайрли ишга жон деб бош қўшади. Қурилиш катта ҳашарга айланиб кетади. Ана шундан сўнг ер ости бойликларимиздан бутун мустақил Ўзбекистонимиз баҳра олади. Шу масалани газетага катта бир муаммо қилиб кўтарсангиз, ўртоқ мухбир, шоядки, республика идоралари, айниқса, вилоятимизнинг раҳбарлари йўл қурилишига бор барака, деб юборишса...

Олимжон УСАНОВ,
«Ўзбекистон овози» мухбири.

ЭЛФ ЯНГИ «ҚОРА ОЛТИН» МАМЛАКАТИНИ КАШФ ЭТМОҚДА

Мамлакатимизда кейинги йилларда содир бўлаётган ижобий ўзгаришлар, кенг кўламли ислоҳотлар дунё ишбилармонлари, давлат ва хусусий компанияларнинг, қолаверса, оммавий ахборот воситаларининг катта қизиқишига сабаб бўлмоқда. Ўзбекистон иқтисодиётига сармоя сарфлаб, биз билан ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишни истовчилар сони кундан-кунга ортиб бораётир. Франциянинг «Элф-Акитен» компанияси шулардан биридир. Компания вакили, машҳур ишбилармон Эндрю Гельфи жаноблари юртимизда икки марта бўлди. «Элф-Акитен» компанияси билан Ўзбекистон Республикаси ўртасида нефть қазиб олиш, шакар ва фармацевтика заводлари ҳамда ҳашаматли меҳмонхоналар қуриш соҳасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисида шартномалар имзоланди.

Францияда чиқадиган «ВСД» ҳафталик журналининг шу йил 21 апрель сонида мазкур ҳамкорликка бағишланган мақола босилиб чиқди. Унда айрим мунозарали ўринлар ҳам йўқ эмас.

Қуйида мазкур мақоланинг таржимаси жузъий қисқартишлар билан эътиборингизга ҳавола этилмоқда.

«ЎЗБЕК НЕФТИДАН БИЗНИНГ МОТОРЛАРИМИЗГАЧА»

ЭЛФ АМЕРИКАЛИКЛАРДАН ОЛДИН ЎЗБЕКИСТОН ЕР ОСТИ БОЙЛИКЛАРИГА ЕТИБ БОРДИ. У ЕРДА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДАГИЧА НЕФТЬ МАВЖУД

Адвокат, ишбилармон ва миллиардчи бой Роберт Страус 8-10 ой муқаддам, АҚШнинг Москвадаги элчиси лавозимига тайинланганидан кейин бироз ўтгач, бундай деб тан олди: ёшим 25 да бўлиб, чўнтагимда 100 минг доллар пулим бўлганда эди, ўз маблағимни ана шу жойга сарфлаган бўлардим. Собиқ СССР таваккал қила оладиган ишбилармонлар учун янги олтин конига айланади.

Роберт Страус Элф Акитен компанияси билан Ўзбекистон Республикаси битим имзолашининг шоҳиди бўлган, бу битимга Ўзбекистон Республикаси номидан Президент Каримов имзо чеккан эди. Битимга мувофиқ француз компанияси шу минтақадаги катта нефть конларини ишлатиш мажбуриятини олди. Бу ерда, Орол денгизининг шарқида, Қозоғистон, Туркманистон ва Ўзбекистон чегаралари туташган жойда беҳисоб нефть захиралари бор. Биз МДҲ ҳудудида Ўрта Шарқдагига нисбатан ҳам кўпроқ нефть борлигини биламиз. Шу минтақадаги нефть қазиб чиқарувчи мамлакатлар яқин йиллар ичида Араб амирликларининг тараққиёт даражасига етиб олиши мумкин. СССР барбод бўлганидан сўнг икки йил мобайнида Каспийбўйи зонасида нефть конларидан фойдаланиш ташландиқ аҳволга тушди. Кўп миллатларга мансуб бўлган нефть сўзсиз равишда шафқатсиз рақобатни келтириб чиқаришини айтиб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Элф компанияси бошқармаси директори Мишель Баритьюнинг сўзларига қараганда, бу муҳим ҳаётий масаладир. Россия ва Қозоғистонда танилган француз компанияси энди Ўзбекистон томонига назар ташламоқда. Американинг Фибро ва Тэксако деган икки компанияси ҳам шу қаторда турибди.

Шоҳидларнинг айтишларича, Тэксако вакиллари доллар тўла чамадонлари билан Тошкентга боришди. Улар битим тузишни хоҳлайдилар.

Лекин Фибро ва Элф компаниялари ҳам пайт пойлаб турибди.

Шу ўйинда собиқ СССРни яхши биладиган ишбилармон француз — Эндрю Гельфи таъсир ўтказди. У бутун дунёдаги давлатларнинг раҳбарлари ҳамда бу давлатларнинг вакиллари билан Лозанна шаҳрида жойлашган халқаро олимпиада комитетидаги имтиёзли муносабатларга асос солган.

Москва, Лос-Анжелес, Сеул, Барселона — олимпиада ўйинлари бўлиб ўтган ҳамма шаҳарларда у ҳукумат даражасида қабул қилинган.

Эндрю Гельфи Антонио Самаранчга яқин одам, у халқаро олимпиада комитетининг вице-президенти Виталий Смирновнинг ҳам яхши таниши.

Э. Гельфи Тошкентга кўниши биланоқ уни Президент И. Каримовга таништиришди ва шу дақиқаёқ улар ўртасида ҳамжиҳатлик вужудга келди. Улар иқтисодий тараққиёт ва халқаро ҳамкорлик тўғрисида суҳбатлашдилар. Э. Гельфи тез орада Ўзбекистон Президентининг шахсий маслаҳатчисига айланди.

Фирма Қозоғистон билан имзолаган битимга мувофиқ қазиб чиқарилган маҳсулот қуйидагича тақсимланади: 80 фоизи — Қозоғистонга, 20 фоизи — француз томонига.

Лекин яна икки соҳани: химия ва фармацевтика саноатини бизнинг тасарруфимизга беришга ишонтирдик.

Бундай ёндашувда Элф француз технологиясининг намунасига айланади. Бунга кўп жиҳатдан Ўзбекистон томони ёрдам берди. Музокараларнинг шу босқичида молиявий масалаларни келишиб олишгина қолди.

Ўзбекистондаги француз сармоясига қандай кафолат берилади? Бу хусусда Элф француз ташқи савдо суғурта компанияси — Кофасга мурожаат қилди. Лекин бу компания Ўзбекистон жуда ёш мамлакат, у зарур кафолат бера олмайди, деб рад этди. Шунга қарамай Ўзбекистон ҳукумати кафолат тариқасида 300 тонна олтинни Швейцария банкига қўйди. Кўплаб олтин қазиб чиқараётган ёш республика хорижий сармоядорларни рағбатлантирмоқда. Ислом Каримов халқаро дипломатия майдонига чиқиш йўлларини изламоқда.

70 йил давомида «рус оғалар» сиёсатида қолиб кетган Ўзбекистон ўз қиёфасига эга бўлмоқда. Ипак йўли даврида, Хитойга кетаётган карвонлар йўл-йўлакай Бухоро ва Самарқандда тўхтаб ўтадиган даврларда Ўзбекистоннинг ўз қиёфаси бор эди.

Ислом Каримов сайловчилар овозининг 86 фоизи билан республика Президенти этиб сайланган.

Элф билан тузилган битим тараққиёт жараёнини олға силжитиш учун жуда мақбул ҳодисадир. Ислом Каримов Хельсинкида Миттеран билан учрашган, энди Парижда учрашишни орзу қилмоқда. Йил бошида Ўзбекистон делегациясини Шарль Паска қабул қилган эди. У Ўзбекистон иқтисодий тараққиётига кўмаклашиш учун ўз департаментидаги барча корхоналарни жалб этишга ваъда қилмоқда.

Э. Гельфи тўртта уч юлдузли меҳмонхона ва қанд заводи қуришга ваъда берди. Беш ой давомида битим узил-кесил имзоланади. Келгуси йилдан эса маҳсулот ишлаб чиқариш бошланади.

Жером ФРИТЕЛЬ.

КЎРГАЗМА ОЧИЛДИ

Маълумки, кейинги йилларда Ўзбекистон Республикаси билан Туркия жумҳурияти ўртасида ҳар томонлама дўстона иқтисодий алоқалар кучайиб бормоқда. Туркияликлар Ўзбекистонга илғор технологияни қўллаш, янги-янги қўшма корхоналар ташкил этишда ёрдам бермоқдалар.

Яқинда Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг савдо-саноат марказида қардош Туркия жумҳуриятининг саноат ва тижорат иккинчи кўргазмаси очилганлиги ҳам ана шу ҳамкорликнинг мевасидир. Кўргазмани ташкил этишда асосан Туркия халқаро кўргазмалар компанияси катта ҳисса қўшди. Бу компания ташкил этилганига 15 йил бўлди. Шу йиллар ичида компания томонидан Туркия халқ хўжалигининг ютуқлари ўз Ватанида ва жаҳон давлатларида намойиш этилди.

Бу галги кўргазма ҳам аввалгиларига ўхшаб томошабинларга манзур бўлмоқда. Экспонатлар орасида жами 65 тонна юк бўлиб улар бежиримлиги билан ажралиб туради. Айниқса «Рено» автомашиналари, «Эй-би-би» корхонасининг электр техника моллари, «Жиҳан» компаниясининг телевизион ускуналари, жуда кўплаб уй жиҳозлари, кийим-кечаклар, озиқ-овқатлар томошабинларни қизиқтираётир.

Айни пайтда кўргазмада тижоратчилар билан фойдали фикрлашувлар бўлаётир.

Суратларда: кўргазма залларида.

Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган суратлар.

Ўзбекистон ва жаҳон

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИКНИ КЎЗЛАБ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг асосий маҳсулоти — пахта толаси республиканн жаҳон пахта бозорида муносиб намоён этишга қодир. Буни пахта маркетинги соҳасининг таниқли мутахассиси, пахта савдо-сотиғи билан шуғулланувчи жаҳондаги йирик компаниялардан бири — «Финтрейдинг Еврокот ЛТД» президенти доктор Андреа Финзи ҳам тасдиқламоқда.

Яқинда жаноб Финзи ва фирманинг Покистондаги филиали — «Суракот ЛТД» директори жаноб Козар Жавед Ўзбекистонда бўлишди. Уларни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов қабул қилди.

Республика ҳукуматига, манфаатдор вазирликлар ва идораларга узоқ муддатли миллий пахта сиёсатини ишлаб чиқиш, Ўзбекистонга йигирув ва тўқув асбоб-ускуналарини етказиб беришни таъминлаш, пахта толасини стандартлаш бўйича амалий ҳамкорлик ва ҳар томонлама ёрдам таклиф этилди. Фирма бу таклифларни рўёбга чиқариш учун Ўзбекистонга ўзининг энг тажрибали экспертларини юборишга шай. Шунингдек, ўзбекистонлик мутахассис пахтакорларни республиканинг ўзида ҳам, хорижда ҳам тайёргарлик кўришини яхшилаш имконияти мавжуд.

Суҳбат давомида фирманинг Ўзбекистондаги ваколатхонасини очиш, пахта толаси ва унинг чиқитларини қайта ишлаш бўйича қўшма корхоналар тузиш имконияти масалалари ҳам муҳокама этилди.

Хорижда Ўзбекистон пахтаси маркетинги бўйича қўшма фирма барпо этиш давр тақозосига айланмоқда. Чунки, чет элда бундай фирманинг ташкил қилиниши Ўзбекистон ички имкониятларини жаҳонга танитади ва ўзаро ҳамкорлик алоқалари учун кенг йўл очади.

Ўзаро манфаатли ҳамкорлик йўлида дастлабки амалий қадамлар қўйилди. «Еврокот ЛТД» фирмаси президенти Ўзбекистондан пахта хом ашёсини эркин муомаладаги валютага сотиб олиш таклифи билан чиқди.

Ўз навбатида республика Бош вазири А. Муталов жаҳондаги ана шу таниқли ва обрўли фирма билан ҳамкорликка Ўзбекистон ҳукумати шайлигини изҳор этди. Яқин вақтларда бу соҳада пахта толасини қайта ишлаш бўйича биринчи қўшма корхонани тузиш кўзда тутилмоқда. Тошкентда халқаро пахта биржасини ташкил этиш имкониятлари ҳам мавжуд. Ушбу биржа тузилса жаҳондаги пахта толасининг йирик ишлаб чиқарувчи мамлакатлари — Покистон, Ҳиндистон, Хитой ва Афғонистон биржа аъзолари бўлишлари мумкин. Айни пайтда «Суракот» фирмаси биржани таъсис этиш учун Ўзбекистонга етакчи экспертларини юборишга тайёр.

Е. ИВАНОВ,
«Еврокот» фирмасининг Ўзбекистондаги вакили.

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

«Шеринг акционерлик жамиятида» контрацептив дориларининг Марказий Осиёда қўлланиш тажрибаси ва келажакда ишлатилишига бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Олмониянинг машҳур мазкур фирмаси акушерлик, гинекология соҳасида қўлланиладиган дори-дармонлар ишлаб чиқаради.

— Икки йилдирки «Шеринг АЖ» фирмаси билан мулоқотдамиз, — дейди Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилиш бош бошқармаси бошлиғи Парахат Менгликулов. — Мақсадимиз соғлом авлодни тарбиялаш экан, бунинг учун аввало оналар соғлиғини ҳимоя қилишимиз зарур.

Анжуманда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири Ш. Каримов, «Шеринг АЖ» фирмаси фармацевтика бўлимининг ҳамдўстлик мамлакатлари бўйича бошлиғи Д. Вольфрам, Германиялик профессорлар Ф. Шмидт ва Р. Мюллер, Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги бош акушер генекологи С. Нарзиқуловалар ҳозирги соғлом авлодни тарбиялаш, оналар соғлиғини муҳофаза қилиш муаммолари ҳақида гапирдилар.

М. ОБИДОВА.

Луқма

«ҚИШЛОҚДАН КЎЧИРИБ ЮБОРАМАН!»

Бу сўзни эшитган ҳар бир одамнинг эти жунжикади. «Ким экан ўша зўр?» — дейди беихтиёр. Афсуски, ҳали орамизда қонунни менсимайдиган, ўзбошимча маҳаллий раҳбарлар ҳам учраб туради. Ҳуқуқий давлат қуриш учун эса энг аввало одамларда ҳуқуқий онгни ривожлантиришимиз керак..

Дарвоқе, куюниб гапираётганимизнинг сабаби нимада? Аслида воқеа бундай бўлган. Тошкент районидаги Ғиёс Умаров (собиқ Ленин) номли жамоа хўжалигининг 3-бригадаси аъзолари Абдулатиф ва Абдунаби Рашидовлар редакциямизга шикоят йўллашиб, ўз хўжаликларида етиштирилган ҳосилни қабул қилишда сансалорликка, суиистеъмолчиликка, нобудгарчиликка йўл қўйилаётганлигини хабар қилишган эди. Текшириш чоғида шу нарса маълум бўлдики, ўтган йили ака-укаларнинг 30 сотих ерда етиштирган карам ҳосилини диска қўйиб қирқиб юборишган. 20—25 тонна карам ҳатто молларга ем бўлмасдан тупроққа қорилиб, ахлатга айланган... Карамни қабул қилишда табелчи ҳам ўз фойдасига 500 килограммга «янглишган» экан...

Бу шикоят жамоа хўжалиги аъзоларининг умумий йиғилишида бир неча бор муҳокама қилинди. Биров у деди, биров бу... Колхоз раиси А. Умаров эса бизга қуюқ ваъдалар берди: «Майли ҳаммасини ўзим тинчитаман, уларни рози қиламиз, келишиб оламиз!»

Афсуски, бундай бўлмади. Раис ҳамманинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдириб, шикоятчиларнинг танобини тортиб қўймоқчи бўлди. Улар билан ўчакишди. Яна умумий мажлис чақирди. Одамларни шикоятчиларга гиж-гижлади ва шундай қарорлар қабул қилди:

«...Карам истеъмолга ва молга бериш учун яроқсиз бўлганлиги, такрорий экин экиш учун вақт етиб келганлигини ҳисобга олиб, Рашидовлар оиласига тегишли карам экилган ер ҳайдаб ташланганлиги тўғри, деб топилсин... **(1992 йил 29 июль, 11-сонли қарордан).**

Иккинчи қарор баёни билан танишинг.

«1. Рашидовлар ёзган шикоят хати ҳеч қандай асоссиз ва иғвогарлик мақсадида ёзилган, деб топилсин.

2. ...Ўринсиз талабларни қўйгани учун Абдулатиф ва Абдунаби Рашидовлар колхоз аъзолигидан чиқарилсин, уларга участка бериш тўғрисидаги аввалги қарор бекор қилиниб, участка жойи берилмасин ҳамда улар колхоз ҳудудидан кўчириб юборилсин». **1992 йил 1 декабрь 4-сон қароридан).**

Ана холос, бундай қарорни ўқиган киши ҳайратдан ёқа ушлайди. Наҳотки, ўз ҳақ-ҳуқуқини талаб қилиб ариза битган кишиларнинг тақдири шундай енгилтаклик билан ҳал қилинса? Наҳотки, мажлис қатнашчиларининг орасида бир оз бўлса-да қонун-қоидани тушунадигани топилмаса?...

Бу ишга район прокурорининг аралашуви зарур бўлди. Биз унга мурожаат қилдик. Тошкент райони прокурори, адлия маслаҳатчиси Т. Комилов жамоа хўжалиги умумий йиғилишининг асоссиз қарорини бекор қилди.

Бори-йўғи шуми? Йўқ? Колхоз раиси А. Умаров ўз қарорини яна бекор қилди. Энди-чи? Энди нима бўлади? Яна қандай қарор қабул қиласиз, ўртоқ раис?!.

Т. ТОШЕВ,
«Ўзбекистон овози»нинг махсус мухбири.

А. ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос-жамоатчи мухбир.

Меҳнатинг — саодатинг

БЕКОРЧИДАН ЭЛ БЕЗОР

Очиғи, ишсизлик социализм «гуллаган» пайтда ҳам бизда бор эди. Фақат уни айтиш мумкин эмасди. Бозор иқтисодиёти эса бу муаммонинг юзини сувааб ўтирмайди. Шу боис мардикор бозорлари рақобатчиси — иш ўрни ярмаркаларига кўпчилик ажабланган эмас. Жумладан, вилоят меҳнат ва аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш бошқармаси Самарқанд шаҳри бўлими уюштирган иш ўрни бозори чинакам байрам тусини олди.

— Тўғри, ишсизларни давлат моддий жиҳатдан қўллаб туради, — дейди Шавкат Халилов. — Лекин қўлдан берганга қуш ҳам тўймайди, деган гап бор. Баъзан катта шаҳарнинг қаерида қанақа иш борлигини билмайсан. Бунақа ярмаркалар жуда фойдали экан. Масалан, мен «Кристал» кичик корхонасига мутахассислигим бўйича ишга жойлашдим.

— Назаримда келгусида иш ўрни бозорларини соҳаларга, тармоқларга бўлиб ўтказиш керак, — дейди «Сохтмон» қурилиш фирмаси кадрлар бўлими бошлиғи Светлана Соркина. — Бугун эса биз шу ернинг ўзида бутун бошли қурувчилар комплекс бригадасини туздик. Ишчиларнинг ҳужжатлари билан танишдик., ўзлари билан суҳбатлашдик.

Ярмаркада фақат оддий касб эгалари эмас, олий маълумотли мутахассислар ҳам ўзларига муносиб иш топдилар. Ўша куни 230 киши доимий ишли бўлди.

Бундай тадбирлар қишлоқ районларида ҳам ўтказилмоқда. Йилнинг ўтган даври мобайнида 2 мингга яқин киши ишга жойлаштирилди. Бундан ташқари вилоят бошқармаси ишсизларнинг оиласига, болалар уйи тарбияланувчиларига, қариялар уйидаги кексаларга вақти-вақти билан моддий ёрдам кўрсатмоқда. Янги иш жойларини ташкил этиш учун 1993 йилга 182 миллион сўм маблағ ажратилган.

Т. ФАРМОНОВ.

Иқтисодий мустақиллик уфқлари

Мустақиллик қўлга киритилди. Лекин бу ҳамма нарса ҳал бўлди, деган гап эмас. Мустақиллик замон руҳига мос тарзда иш юритиш, мавжуд иқтисодий омиллардан самарали фойдаланишни тақозо қилиб турибди. Бизнинг корхонамиз жамоаси мустақилликни мустаҳкамлаш учун зарур чоралар кўришга ҳаракат қилмоқда. Бу ҳаракат эндиликда яхши натижалар бера бошлади.

ЯНГИЛАНГАН УСКУНАЛАР — ЮКСАЛИШ КАФОЛАТИ

- **Замон билан ҳамнафас**
- **Тараққиёт сари дадил қадам**
- **Ҳаракат ва баракат**
- **Шериклар билан елкадошлик**
- **Ҳал қилинаётган муаммолар**

Ёғ-мой саноати мамлакатимиз иқтисодиётининг узоқ тарихга эга тармоқларидан бири. Қадим-қадимларда ёғ-мой ҳосил қилиш ҳунармандчилик усулида ташкил қилинган бўлса, пахтачилик юксалган сари бу тармоқ ҳам кенгайиб, такомиллашиб борди. Бугунги кунда ёғ-мой ҳосил қилиш билан саноатнинг катта бир тармоғи шуғулланадиган бўлиб қолди. Бозор иқтисодиёти шароитида замон билан ҳамнафас бўлишни — аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни мунтасил яхшилаб бориш лозимлигини ҳаёт тобора кўндаланг қилиб қўймоқда. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва мамлакат ҳукумати бу соҳада кучли ижтимоий сиёсат юритаётгани айни муддаодир. Четдан озиқ-овқат маҳсулотлари, жумладан ёғ келтириш иқтисодий жиҳатдан Ўзбекистон учун мақбул эмас. Қолаверса, четдан ёғ сотиб олиш пахтакор республика учун эриш ҳам туюлади.

Шунинг учун ёғ-мой саноати корхоналари ишлаб чиқариш қувватларини оширишни, иш жараёнларини замонавий машина-ускуналар билан жиҳозлаши тобора зарур бўлиб қолмоқда. Тармоқдаги бу ҳолатни таҳлил этиб эски ускуналарни янгилари билан алмаштириш режалари ишлаб чиқилди.

Ана шу режани рўёбга чиқаришга амалда 1992 йил ноябрь ойидан киришган эдик. Корхонадаги асосий жамғарма (асосий фондлар)ни — машиналар, ускуналар, катта-кичик асбобларни янгилаш, техникавий жиҳатдан такомиллаштириш йўлини танлаганимиз самаралар бераётгани эндиликда кўриниб турибди. Зеро, мустақил мамлакатнинг корхонаси эски ускуналардан холи бўлишини, мавжуд фондлардан фойдаланишда юксак самарага эришишни мақсад қилиб қўйгандик.

Ниятларимиз йўлдош бўлди. Ишни кунжарадан ёғ ажратиб олиш жараёнини такомиллаштиришдан бошладик. Бунда техникадан унумли фойдаланиш ва ишчиларга қулай меҳнат шароитлари яратиб бериш тадбирларига асосий эътибор қаратилди. Ёғ ажратиб олиш — экстракция жараёнида назорат-ўлчов асбоблари эскирган бўлса, ўрнига янгилари олинди ва ўрнатилди. Ёғ ажратиб олиш марказида совуқлик юбориш тартиби такомиллаштирилди. Технология интизоми анча мукаммаллаштирилди.

Корхонанинг бошқа участкаларида ҳам техникавий янгилаш, яъни ишлаб чиқаришни такомиллаштириш чоралари кўрилди. Ишлаб чиқаришни хом ашё билан узлуксиз таъминлаб туриш мақсадида корхонага кириш темир йўл тармоғи фаолияти ҳам чаққонлаштирилди. Бу ерда чигит қабул қилиш ускунаси қайта жиҳозланди. Шу тариқа чигит тушириш ва қабул қилиш тўла механизациялаштирилди.

Бу янгилик туб ўзгариш ясади — корхона тарихида биринчи марта хом ашёни тўғридан-тўғри вагондан қабул қилиш шароити яратилди. Чигит қабул қилиш механизациялаштирилгани иқтисодий тежам беришдан ташқари, иш шароитини енгиллаштириш, чигит ташишни тезлаштириб, вагонлар ҳаракатини жадаллаштиришга ҳам ёрдам берди.

Ёғ тозалаш жараёнларини такомиллаштириш ҳам бизнинг корхона шароитида муҳим тадбир ҳисобланади. Шунинг учун комбинатни техникавий таъмирлаш режасида бу жараёндаги ишлар ҳам кўзда тутилганди. Ёғни зарур моддалар билан тўйинтиришда қўлланиладиган саломас қўшимчаси тайёрлашни ўзимизда йўлга қўйишнинг кўп афзалликлари бор. Биринчидан, ортиқча моддий харажатлар сарфлашнинг олди олинади. Иккинчидан, энг муҳими — ёғ сифати яхшиланади. Йилига дастлабки 30 минг тоннадан, кейинроқ 53,5 минг тонна тўйинтиргич модда (саломас) ишлаб чиқариш имкониятлари яратилади.

Комбинатнинг бу участкасидаги ишлар жадал олиб борилмоқда. Ёғ тиндириш жараёнидаги ҳароратни пасайтиришга хизмат қиладиган совутгич ускуналар ўрнатиб бўлинди. Етишмай турган назорат-ўлчов асбоблари билан ускуналанди. Ёғ тиндириш ва тўйинтириш жараёнидаги янгича меъёрий тартибни назорат қилувчи, бошқариб тирувчи малакали ишчилар гуруҳи қайта тайёрловдан ўтказилмоқда.

Корхонани техникавий қайта жиҳозлаш, таъмирлаш соҳасида амалга оширилган тадбирларнинг ўзиёқ ишлаб чиқаришни юксалтириш кафолатларини яратмоқда. Маҳсулот тайёрлаш ҳажми ортиб, сифат кўрсаткичлари яхшиланади. Бугина эмас. Янги хил маҳсулотлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда. Ҳозирги бозор иқтисоди шароитида маргаринга бўлган эҳтиёж ҳисобга олиниб, суюқ маргарин қуйиш заводи ишга туширилди. Лекин завод ҳозирча оддий маргарин тайёрлаб чиқармоқда. Полиэтилен халтача масаласи ҳал бўлгач, комбинатнинг бу участкаси белгиланган меъёрий маҳсулотлар ишлаб чиқариш босқичига киради. «Дилафрўз», «Саломатлик» деб номланган маргаринлар тайёрлаш ўзлаштирилди. Ҳозирнинг ўзидаёқ бундай рўзғорбоп маҳсулотлардан 2000 тоннаси ишлаб чиқарилиб, савдо тармоқларига жўнатилди.

Олдимизда ҳали катта масалалар турибди. Ўзбекистон ҳукуматининг аҳолини ижтимоий жиҳатдан пухта ҳимоялаш соҳасида олиб бораётган сиёсатини тўла рўёбга чиқаришга бизнинг корхонамиз ишчи-мутахассислари ҳам муносиб ҳисса қўшиш чораларини кўрмоқдалар. Маҳсулот ҳажмини ошириш, сифатини яхшилаш, ёғдан янги хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириб боришда лойиҳалаш ташкилотлари, Ҳамдўстлик мамлакатларидаги ва хориждаги шериклар мадад беришяпти.

Ўрта Осиё озиқ-овқат саноати корхоналарини лойиҳалаш илмий-тадқиқот институти ва Ўзбекистон озиқ-овқат саноати лойиҳалаш институти комбинатимиз участкаларини техникавий қайта жиҳозлаш юзасидан зиммасига олган мажбуриятларни босқичма-босқич амалга оширмоқда. Гарчи ишда айрим сусткашликлар бўлсада, имкониятлар излаб топилиб, янги резервларни жалб этиш эвазига таъмирлаш ишларини тезлаштиришга эришилаётгани қувончли.

Озиқ-овқат саноати марказий конструкторлик-технология бюроси мутахассислари ҳам корхонамиз билан ҳамкорлик интизоми талабларига қатъий амал қилишяпти. Бу институт мутахассислари чигитни намлаш ускунаси лойиҳасини яратдилар. Ускуна йилнинг учинчи чорагида монтажланади. «Осиё» кичик корхонаси, ёғ-мой саноати илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ва бошқа шериклар ҳам корхона олдида турган техникавий муаммоларни ҳал этишда яқиндан амалий ҳамкорлик қилишаётганидан мамнунмиз.

Яқинда Американинг «Карвер» фирмаси билан шартнома имзоланди. Фирма «Омега» кичик корхонаси билан шериклик асосида иш юритиб комбинатимиз технология жараёнини такомиллаштиришда мадад берадиган бўлди. Шу тариқа чигит тозалаш, мағиздан ёғ ажратиб олиш меъёрларини такомиллаштириш муаммолари ҳал қилиб борилади. Бунинг учун «Омега» кичик корхонаси прессларга 12 та редуктор тайёрлаб берадиган бўлди.

Ёғ маҳсулотлари турларини кўпайтиришда маҳаллий хом ашёдан фойдаланиш имкониятларини ҳам аниқладик. Қўқон ёғ-мой корхонаси бизга узум ва бошқа мағиз мойларини етказиб бермоқчи. Шу хом ашё ёрдамида «Нозик» мойонези ва бошқа маргарин маҳсулотлари тайёрлаб чиқаришни ўзлаштирамиз. Малайзия Республикасидан 3000 тонна пальма ёғи олиш юзасидан аҳдлашувга эришилди.

Кўп вақт эски ускуналар асосида ишлаган корхонамиз бугун ёшариб, қуввати ортиб бормоқда. Замонавий машина-ускуналар билан жиҳозланган корхона Ўзбекистон мустақиллигини мустаҳкамлашга, аҳолини ёғ ва бошқа маҳсулотлар билан кўпроқ таъминлашга муносиб ҳисса қўша бориш сари йўл олди. Бу — юксалиш кафолати.

Бахтиёр ҚОДИРОВ,
Тошкент ёғ-мой комбинати директори.

ШОВОТ ШИШАСИ

Бугунги кунда ёрдамчи, кичик ёхуд қўшма корхона ташкил этиш билан кўпчиликни ҳайратда қолдириш қийин. Аммо Шовот туманидаги «Дўстлик» (собиқ «Партия XIX съезди») жамоа хўжалигида шиша заводи бунёд этилаётгани кўпчиликни қувонтирса ажаб эмас.

Ахир айни пайтда шиша идишлар, айниқса, икки—уч литрлик шиша банкалари анқонинг уруғидек ноёб бўлиб қолди-ку. Хоразм вилоятидаги жамоа хўжаликларининг йигирмага яқинида ёрдамчи корхона — консерва заводлари мавжуд бўлиб, уларнинг деярли ҳаммасида, ҳатто «Дўстлик»нинг ўзида ҳам банкалар етишмай тайёрловчиларни доғда қолдирди.

Жамоа хўжалиги ўз маблағи ҳисобига бунёд этаётган, қурилиши ниҳоясига етай деб қолган шиша заводи консерва тайёрловчиларни анча-мунча ташвишдан, ҳатто банка излаб вилоятдан узоқларга сафар қилиш ҳамда ортиқча харажатлар сарфлашдан қутқариши шубҳасиз. Зеро, жорий йил охиригача фойдаланишга топширилиши назарда тутилаётган бу корхона ҳар йили 80 миллион дона банка тайёрлаб чиқариш қувватига эга бўлди. Хўжаликнинг ўзида бир неча йилдан буён фаолият кўрсатаётган консерва заводининг қуввати йилига уч миллион дона шартли банка маҳсулот ишлаб чиқаришга мўлжаллланганлигини айтсак заводда чиндан ҳам катта қувватли корхона сифатида қад ростлашини тасаввур қилиш қийин эмас.

М. ЭРКИНОВ.

ИНСОФ САРИ БАРАКА!

Осиё бозори

№ 30

1993 йил 25 июнь.

"ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ" ГАЗЕТАСИНИНГ АХБОРОТ-ТИЖОРАТ ИЛОВАСИ

• *Илғор тажриба манзили: Жарқўрғон*

КЕЛАЖАК — ИШБИЛАРМОННИКИ

Бозор иқтисодиётига ўтиш даврида дуч келган қийинчиликларни қандай енгиб ўтиш керак? Бунда раҳбарнинг омилкорлик жиҳатлари қандай намоён бўлади? Мухбиримиз ана шу саволларга жавоб топиш учун яқинда Сурхондарё вилоятининг Жарқўрғон туманида бўлди. Қуйида хўжалик раҳбарининг ҳикояси ва мухбиримиз суҳбати билан танишасиз.

Бу йилги табиат инжиқликларига қарамай хўжалигимиз меҳнат аҳли деҳқончиликдан баракали ҳосил олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Рўзғоримизнинг асосий қисми пахтачилик: 1600 гектар ерга чигит экамиз. Бултур 25 центнердан ҳосил олдик. Режа ошириб бажарилган бўлса-да, натижа бизни қаноатлантирмайди, деган хулосага келдик. Шу ўринда мен «режалаштириш» деган тушунчага муносабатимни билдириб ўтмоқчиман. Ҳар бир тадбирнинг режали бўлгани маъқул. Лекин, режа деган гап илмга, тажрибага, мантиққа асосланиши, умумий ишга нафи тегиши керак.

Агар бултур режа гектаридан 25 центнердан ҳосил олиш деб белгилаб қўйилмаганда, эҳтимол хўжалигимиз пахтани анча кўпроқ етиштирган бўларди. Ахир одамларимиз даромаду фойдазиёндан олдин режани тезроқ бажаришга ўрганиб қолишган-да. Айтайлик, далада ҳосил туради, лекин биз режани бажариб қўйганмиз, деган фикрга бориб, ўша ҳосилни йиғиштириб олмаймиз...

Бу йил пахтадан 30 центнердан ҳосил кўтармоғимиз лозим, дедик. Бу хом ашёни имкон борича кўпайтирмоқ керак. Фикримча, пахта яккаҳокимлиги деган гаплар ҳам бир томонлама, қизиқ, нега Қувайт давлатида нефть яккаҳокимлиги, Канадада дон яккаҳокимлиги мавжуд демаймизу, Ўзбекистонда пахта яккаҳокимлиги мавжуд деган гап чиқарамиз. Пахта табиий шароитимизга энг мос зироат. Пахта миллий даромадимизнинг, бюджетимизнинг асоси. Ахир хорижий давлатлар ҳам Ўзбекистоннинг мева-чевасига эмас, пахтасига кўз тикиб турипшибди.

Ҳар бир ишда аввало иқтисодиётни юксалтиришни ўйламоқ лозим. Биз истеъмолчи эмасмиз. Биз ишлаб чиқарувчимиз. Биз боқимманда эмасмиз. Беҳуда маош олмаймиз, ишлаганимизга яраша оламиз. Қанча экканимизга қараб эмас, қанча ишлаб чиқарганимизга қараб оламиз.

Очиғи, мен «эски» раҳбарман, жамоанинг ёки давлатнинг мулкини хусусийлаштириш биз кабиларга ёқмайди, дейишади. Буни тўғри тушуниш керак. Хусусийлаштирилган мулк раҳбарнинг тасарруфидан чиқади. Демак, раҳбарнинг (директорнинг ёки раиснинг) фаолият доираси торайди.

Мен бошқача фикрдаман. Уч-тўрт йил илгари биз «социалистик мусобақа ғолиби» деб мақтаган одамларимиз аслида масъулиятдан, ҳақиқий меҳнатдан бегоналашган эдилар. Масалан ўқариқни трактор келиб тортиб бермагунга қадар, ғўза қовжираб қолмайдими, эгатга сув олмай ўтираверардилар. Юқоридан бир туртки бўлмаса, уйқуси очилмайдиганлар кўпайиб қолганди.

Бир нарса аниқ: жамоанинг мулкидан ўғирлаш, уни талон-торож қилиш осон. Лекин, дейлик хусусийлашган бедазорлардан бир боғламни ўғирлаб бўпсиз.

Ана шундай. Чорвани хусусийлаштириш бўйича қўмитамиз ишлаяпти, Абдулла Чоршанбиев деган тажрибали чорвадор ўғиллари билан бир ферманинг ярмини узоқ муддатга қарз билан ўзига олди. Тегишли озуқабоп экинлар майдонини ҳам ўз тасарруфига ўтказди.

Деҳқончиликда ижара усулини қўллашни маъқул деб биламан. Ким ишлаётган бўлса, ер — ўшаники бўлмоғи лозим. Фақат ўша ерда ишлаётганнинг даромади кафолатланган бўлса бас. Бизга энди «мусобақа ғолиблари» эмас, ҳалол ишбилармонлар керак. Режалаштириш идораларининг оғзига қараб ўтирадиганлар эмас, ўн-ўн беш йил олдинни кўра биладиганлар керак. Ахир, ота-боболаримиз туяга миниб, олисни кўзла деб бекорга айтишмаган-ку!

Ҳозир ишлайман деган раҳбарга бир нарса яхши: бугун нима қилиш лозимлигини Президентимиз қўлимизга дастур қилиб тутқазиб қўяпти. Янги қурилган уйларни ҳисобга олмаганда бизда аксарият хонадонлар газлаштирилган. Ичимлик сув таъминоти йўлга қўйилган. Аризаси асосли бўлган одамлар томорқасиз қолмаяпти. Элнинг ўзига яраша иссиқ-совуқ гаплари чиқиб туради. Раҳбар одам ана шундай гапларга эътиборсиз қарамаслиги керак. Менга, масалан магазинчининг устидан арз қилиб келган одамга эй, бор бу гапингни савдонинг раҳбарига айт, дейишга ҳаққим йўқ. Фаолларимиз итоаткор одамлар эмас. Итоаткор одамлар билан ишлаган одам узоққа боролмайди. Қани энди, ҳар бир фаол ҳеч бўлмаганда йилига биттадан ташаббус билан чиқса-ю, уни амалга ошириш йўлида мени ҳолижонимга қўймаса, деб орзу қиламан.

Владимир Маяковскийнинг «Бўридай ғажирдим бюрократизмни» деган мисрасини бугунги куннинг шиори даражасида қадрлаш керак. Хўжалигимизда 1200 ўринли мактаб қурилишига бюджетдан пул ажратилган эди. Вилоят марказидаги айрим тўра ва тўрачаларнинг мен тушунмайдиган аллақандай таъмагирлигими, бепарволигими тўғаноқ бўлиб, ажратилган маблағ ўзлаштирилмай қолди. Ана энди мактабни ўзимиз қуряпмиз. Бирон корхона қуриш ёки цех очиш учун Тошкентнинг рухсатини олиш анча мушкул. Ҳозир сони ошиб кетган банклар билан муомала қилишнинг машаққатларини айтинг. Юқорида, мен бизга ҳалол ишбилармонлар керак, деб айтиб ўтдим. Бюрократизм бор жойда ишбилармонлик бўлмайди.

Исломда иймоннинг афзали сабр ва қаноатдир, деган калима бор. Бугунги кунимизга, ишларимиз маромига шукур қиламиз. Ва, янада дурустроқ меҳнат қилишга интилишимиз Аллоҳдан ризқ-рўз, хотиржамлик тилаганимиз бўлади.

Хуррам ҳожи БОЙМУРОДОВ,
Жарқўрғон туманидаги Ҳамид Олимжон номли жамоа хўжалиги раиси.

ЕР ЭГАСИНИ ТОПСА...

— Шукр қилишимиз керак, юртимиз тинч, — дейди Жарқўрғон районидаги Т. Шобуров номли жамоа хўжалиги раиси Нурхон Хўжанов. — Агар тотувлик, хотиржамлик бўлмаса ҳеч нарсага эришиб бўлмайди. Баъзи республикаларда бўлаётган нохуш воқеалар хусусида газеталардан ўқиб, телевизордан кўриб, ёқа ушлайсан киши. Ҳозир республикамиз халқлари учун энг муҳими — осойишталик. Шу боис жамоамиз юртбошимизнинг олиб бораётган доно сиёсатини ҳар томонлама қувватлаб астойдил меҳнат қилаётир.

Шу ўринда Нурхон Хўжанов ҳақида икки оғиз сўз. У райондаги ёш раислардан бири. Ёш бўлса ҳам кўпга бош бўлиб хўжалик иқтисодини яхшилаш йўлида изланаяпти. Жамоа аъзолари эса раис билан ҳамкор, ҳамфикр. Муаммоли масалаларни биргаликда ҳал этишади.

— Ҳозир одамларимизга нуқул ишла, ишла деган билан бирон нарсага эришиб бўлмайди, — дея гапида давом этди раис. — Аввало яхши ишлаш учун шароит яратиб беришимиз даркор. Энди оддий деҳқону чорвадор ҳам вақтида ишини қилиб, вақтида дам олишни хоҳлайди. Шу нуқтаи назардан қараб биз маданий-маиший масканлар қурилишига эътиборни қаратмоғимиз лозим. Боғча ва мактаблар сонини кўпайтириб, у ердаги таълим-тарбия ишларини талаб даражасига кўтариш зарур. Хуллас, ҳеч бир соҳа эътибордан четда қолмаслиги керак. Шундагина ишда унум бўлади.

— Умуман жамоангиз қандай экинни экишни маъқул кўраяпти?

— Пахтани афзал билишяпти. Тўғри, меҳнати оғир. Президентимизнинг пахта харид нархини ошириш борасида сўнгги йилларда чиқарган фармон ва қарорлари деҳқонларимиз руҳини анча кўтарди. Кези келганда айтиш жоиз. Техника, эҳтиёт қисмлар ва ёнилғининг нархи кун сайин ошиб бораётганлиги туфайли биргина бизнинг хўжалигимизда ана шуларнинг ўзига қанчадан-қанча маблағ сарфланмоқда. Энди хўжалик иқтисодини фақат пахта билан боғлаш ҳам унчалик тўғри бўлмас. Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ҳам ривожлантириш керак. Мева-сабзавот етиштиришни кўпайтириш, беда, ғалла майдонларини кенгайтириш хусусида жиддий қадамлар қўйишни ҳаёт талаб қилаётир. Аҳолининг гўшт, сут каби чорвачилик маҳсулотларига бўлган талаби ошиб бораётганлигини ҳисобга олиб бу борада ҳам кескин бурилишлар ясашимиз даркор.

— Хорижда ҳар бир қарич ердан даромад олишга ҳаракат қилишади. Голландия деҳқонларининг омилкорлигига ҳамма таҳсин ўқияпти. Сизларда бу борадаги ишлар қай аҳволда?

— Воҳамиз иқлим шароити ўзгача. Бу юрт тупроғидан дур ундирса бўлади. Ўлкамиз заминидан йилига бемалол 2-3 марта ҳосил олиш мумкин. Ҳаммаси ҳаракатга боғлиқ. Саволингизга келсак, Президентимизнинг аҳолига томорқа учун ер ажратиш тўғрисидаги фармонидан кейин ерга муносабат тубдан ўзгарди. Шунга қарамай, орамизда томорқа олиб уни қаровсиз ташлаб қўяётганлар учраб турибди. Энди уларга нисбатан қаттиқроқ чора кўрилади. Фойдаланилмаётган ерлар ўзининг ҳақиқий эгасини топиши керак. Бизни боқадиган ҳам, кийинтирадиган ҳам шу замин. Шундай экан ернинг унумдорлигини ошириб, мўл ҳосил етиштириш чораларини кўрмоғимиз шарт. Бир нарса мени ҳайрон қолдиради. Илгарилари рекорд ҳосил олдик, деган гапларни тез-тез эшитардик. Нимагадир кейинги йилларда ана шу анъана бузилди. Республикамиз деҳқонлари пахта, дон, мева-сабзавотдан рекорд ҳосил олиш учун бутун имкониятларини ишга солишлари лозим. Албатта, бунда сон кетидан қувиб сифатни унутиш ярамайди. Ҳосилдорликни оширишда маҳаллий ўғитлардан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Юқоридаги гапларим айнан ўзимизнинг хўжалигимизда қилиниши зарур бўлган долзарб вазифалардир.

— Жамоангиз фақат хом ашё тайёрлаш билан шуғулланадими?

— Йўқ, хўжалигимизда ўзимиз етиштирган маҳсулотларни қайта ишлайдиган кичик корхоналар очяпмиз. Шу йўсинда иш юритсаккина биримиз икки бўлади. Қолаверса, аҳолини иш билан банд қилишни айтмайсизми!

Дарҳақиқат, Т. Шобуров номли жамоа хўжалигида ечилиши зарур бўлган муаммолар талайгина. Уларни ҳал қилса бўлади. Гап иштиёқ ва ишчанликда қолган. Нурхон Хўжанов ана шундай ишчан, ғайратли раҳбарлардан. У паст-баландни яхши билади. Устози Жўра Норалиевдан ўрганганлари унга хўжалик аъзоларининг бошини қовуштириб яхшироқ меҳнат қилишга ундашида, иқтисодиётини эса юксалтиришида ҳали кўп асқотади.

— Мавриди келганидан фойдаланиб, «Ўзбекистон овози» жамоасини 75 йиллик сана билан қутлайман, — деди раис сўзининг сўнгида. — Бу газета биз учун қадрдон. Умуман жамоамизнинг «Ўзбекистон овози» газетасига ҳурмати баланд. Матбуот биз учун мисоли кўзгу. Ютуқ ва камчиликларимизни унинг саҳифаларида кўрамиз.

Равшан ШОДИЕВ.

КОРХОНА ТАВСИЯ ЭТАДИ

Ўрта Осиё қишлоқ хўжалиги машиналарини таъмирлаш илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг Наманган тажриба заводи сув хўжалиги, саноат ва қишлоқ хўжалиги қурилиши вазирликларининг буюртмаларини бажариб, уларга сув, буғ ва нефть қувурлари, пўлат жиҳозларни етказиб бермоқда.

Маҳсулотлар техник тавсияномалари:

1. Электр сув қайнатгич 1 соатда 200 литр сувни 70 даражагача иситади, қуввати — 15 квт; 220-380 вольтли 3 фазали манбада ишлайди.

2. Газ ёқиш қурилмаси — табиий газда ишлайди, маиший тармоқларга мўлжалланган, газнинг номинал босими — 1,3 ёки 2 Кпа; ўчоққа ўрнатиш рамкаси размери — 200х250 миллиметр.

3. «Машъала-Факел» сув иситиш қозони. Аппарат сув камерасининг ҳажми — 120 литр, узунлиги — 580 мм, кенглиги — 475 мм, баландлиги 1190 мм; иссиқлик алмашинишш юзаси — 0,942 м².

4. Тахтага ишлов бериш универсал дастгоҳи — рандалаш, арралаш, тешиш орқали ишлов беради — ўқи минутига — 1700 марта айланади, қуввати — 3 квт, номинал қуввати — 380 вольт, икки фазали — в; кесиладиган қириндининг максимал қалинлиги 5мм; рандалашнинг максимал қалинлиги — 250 мм; ишчи валдаги рандалаш тиғи 2 та; арраланадиган материалнинг максимал қалинлиги 50 мм; арранинг максимал диаметри — 315 мм; парманинг максимал диаметри — 16 мм; шаклдор фрезанинг максимал диаметри — 120 мм.

5. Пўлат клинли задвижкалар ДУ 80 ва ДУ 50; қувурларда сув, буғ, агрессив бўлмаган газсифат муҳитлар, суюқ, нефть маҳсулотларини узатишда уларни созлаш, очиш ва беркитиш қурилмаси сифатида ўрнатишга мўлжалланган. Шартли ўтиш — 80 ва 50 мм, ички муҳитнинг даражаси — 300 даража; гидравлик қаршилик коэффициенти — 0,5. Затвордаги муҳитнинг кенглиги — 0,6 см³ мин.

ҚЎШМА КОРХОНАДА ЕНГ ШИМАРИБ МЕҲНАТ ҚИЛУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкентдаги «Зенит» заводи негизида электроника ва маиший техника молларини ишлаб чиқариш ва сотишга ихтисослаштирилган ЎЗБЕКИСТОН — ЖАНУБИЙ КОРЕЯ «ЎзДЭУ электроникс» қўшма акционерлик компанияси иш бошлади.

Қўшма корхона ёши 30 гача бўлган йигит ва қизларни;

— «ЎзДЭУ электроникс» компаниясининг хорижий ва маҳаллий саноат электроника маиший техника молларини сотувчиларини;

—электроника, маиший техника маҳсулотларига техник хизмат кўрсатиш бўйича мутахассис усталарни доимий ишга таклиф қилади.

Ишга танлов асосида қабул қилинади. Иш ҳақи шартнома асосида белгиланади. Ишга кирувчилар ўзлари билан фуқаролик ҳолатини тасдиқловчи ҳужжат ва расм олиб келишлари шарт.

Манзилимиз: Тошкент — 700190, Қорақамиш кўчаси 2-уй.

Телефонлар: 21-10-54, 21-10-45.

Тошкентдаги «Зенит» заводи негизида хорижий ва маҳаллий саноат электроника, маиший техника маҳсулотларини ишлаб чиқариш ва сотишга ихтисослаштирилган ЎЗБЕКИСТОН — ЖАНУБИЙ КОРЕЯ «ЎзДЭУ электроникс» қўшма акционерлик компанияси ҳамкорликни таклиф этади.

«ЎзДЭУ электроникс» қўшма корхонаси Тошкент шаҳри ва Ўзбекистон республикаси вилоятларидаги савдо ташкилотларига электрон маиший техника маҳсулотларини сотиш бўйича ҳамкорликда ишлашни таклиф қилади.

Ҳамкорликда ишлаш истагини билдирган савдо ташкилотларига қўйилган талаблар қуйидагилардан иборат:

— Ўзбекистон республикаси Марказий банкида маҳсулотни чет эл валютасига сотиш ҳақида рухсатнома олишлари;

— Тошкент шаҳридаги савдо ташкилотларининг асосий фондлари камида 30,0 млн. сўмни ва электроника, маиший техника моллари учун ажратилган майдонларни камида 60 м² ни, Ўзбекистон Республикаси вилоятларидаги савдо ташкилотларининг асосий фондлари камида 50,0 млн. сўмни ва электроника, маиший техника маҳсулотлари учун ажратилган майдонлари эса 100 м²ни ташкил қилиши шарт.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 21-03-19; 21-10-54;

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳри, Қорақамиш кўчаси, 2-уй.

ПАТЕНТ БИЛИМЛАРИ МАКТАБИ

Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси қошидаги Патент идораси Патент билимлари мактабига: патентшунослар ва янги техника ихтирочиларини «Ўзбекистон Республикаси Саноат мулкини ҳимоя қилишнинг актўал масалалари» мавзусида лекциялар тинглашга ва консультациялар олишга таклиф қилади.

Лекциялар курси 40 соатга мўлжалланган. Машғулотлар кундузи ўтказилади. Машғулотлар гуруҳ тўлиқ бўлгандан кейин бошланади.

Лекция ва консультациялар тинглаш ҳақи 10.000 сўм.

Идора манзили: 700047, Тошкент, Ю. Фучик кўчаси 2-а уй.

Бизнинг ҳисоб рақамимиз: 100609823 Тошкент шаҳар саноат қурилиш банки, код 176634306.

«ВОСТОК» ФИРМАСИ

ҚАЗС контейнерли автозаправка блок-пункти автомобилларга бензин ва дизель ёнилғиси қуйишга мўлжалланган. Сиғим ҳажми 8 м³, колонка — КР50, габарит ўлчамлари мм: узунлиги — 4160, эни—2000, баландлиги 2900.

ИШЛАБ ЧИҚАРМОҚДА ВА СОТМОҚДА

Шунингдек, фирма
ВАЗ—2106—2108 автомашиналарини;
ИЖ, УРАЛ, мотоциклларини;
бензоколонкаларни;
Игнабаргли ёғоч турларини;
Электродларни;
Бинокорлик шиферини;
Турли рангдаги НЦ бўёғини;
консервалаш учун ёпиш қопқоқларини (сариқ)

СОТИШНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Нархлар шартномавий, ҳақ тўлаш исталган шаклда, олдиндан юз фоиз тўланади. Автомобилларни етказиш шартлари ва муддатлари қўшимча тарзда келишиб олинади.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 708016, Жиззах шаҳри, Навоий кўчаси, 4 «А», 3-қават.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: (372-22) 3-87-45, 3-05-08, 3-86-31, 3-84-24, 3-30-75,
ФАКС: 3-84-24.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИНИНГ АХБОРОТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ 1993 ЙИЛ 23 ИЮНДАН РЕСПУБЛИКА ҲУДУДИДА СЎМГА НИСБАТАН ЧЕТ ЭЛ ВАЛЮТАСИНИНГ ҚУЙИДАГИ ҚУРСИ ЎРНАТИЛГАНЛИГИНИ ХАБАР ҚИЛАДИ.

1 Австралия доллари	739 сўм 12 тийин
1 Австрия шиллинги	90 сўм 77 тийин
1 Англия фунт стерлинги	1601 сўм 24 тийин
10 Бельгия франки	317 сўм 07 тийин
1 Немис маркаси	638 сўм 69 тийин
1 Голландия гульдени	569 сўм 60 тийин
1 Дания кроні	166 сўм 94 тийин
100 Италия лираси	70 сўм 62 тийин
1 Қанада доллари	847 сўм 14 тийин
1 Норвегия кроні	151 сўм 38 тийин
1 АҚШ доллари	1079 сўм 00 тийин
1 Финляндия маркаси	191 сўм 25 тийин
1 Француз франки	190 сўм 07 тийин
1 Швед кроні	142 сўм 90 тийин
1 Швейцария франки	718 сўм 61 тийин
10 Япония иени	96 сўм 96 тийин
1 ЭКЮ	1251 сўм 42 тийин
10 Испан песети	85 сўм 23 тийин
10 Греция драхми	46 сўм 93 тийин
1 Ирландия фунти	1558 сўм 51 тийин
1 Исландия кроні	16 сўм 44 тийин
1 Қувайт динори	3583 сўм 88 тийин
10 Ливан фунти	6 сўм 23 тийин
10 Португалия эскудоси	67 сўм 28 тийин
1 Сингапур доллари	660 сўм 54 тийин
10 Туркия лираси	1 сўм 01 тийин
1 СДР	1495 сўм 94 тийин

Табани GROUP OF COMPANIES

P
O
L
O

KING SIZE

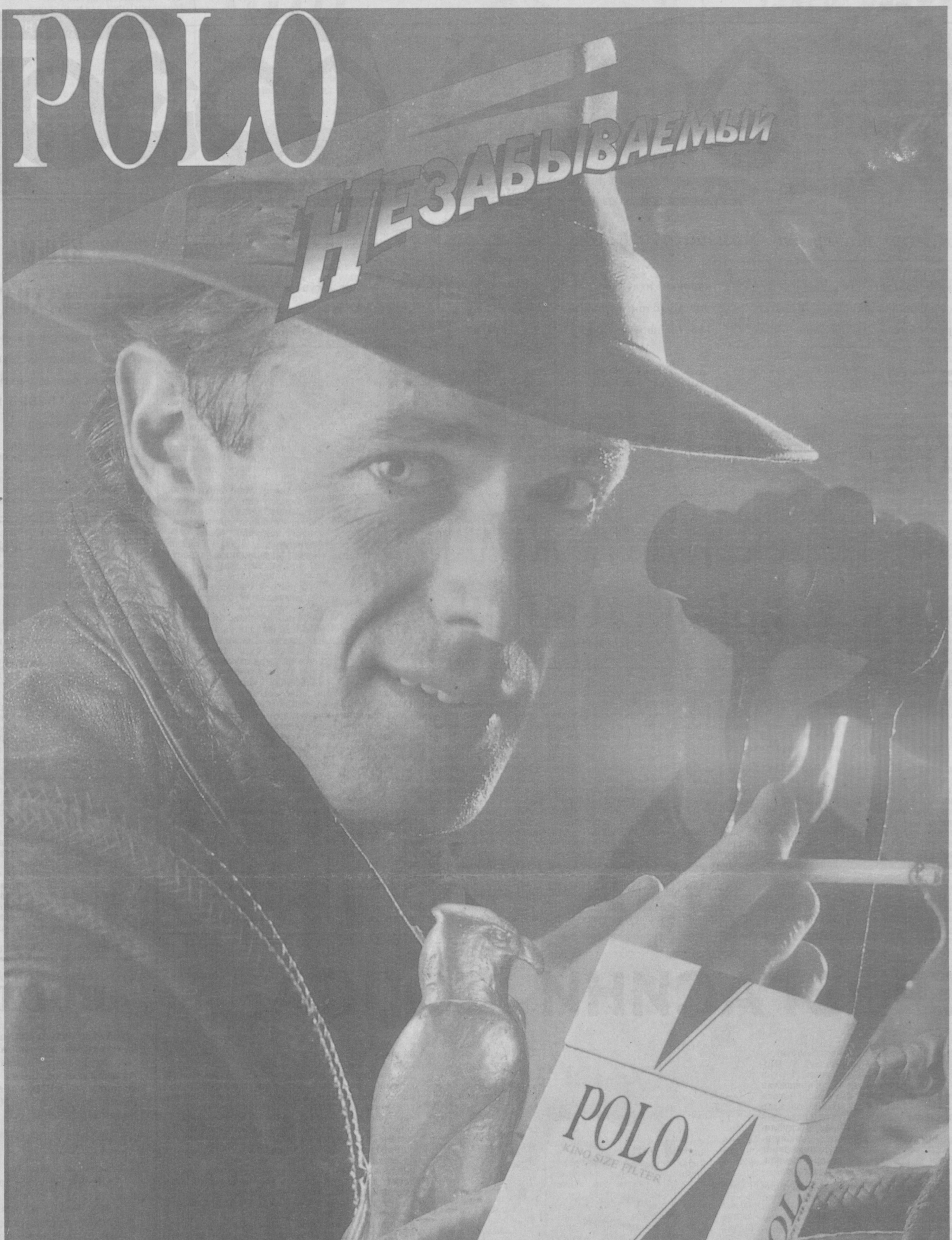

Қуйидаги манзилга мурожаат этиб, бу ҳақда тўлиқ маълумот олиш мумкин:

Тошкент шаҳри, Катта Миробод кўчаси, 158-уй (Ивлев, 67).

"Табани групп оф компаниз"

Telephon. 32-35-53, 54-06-70, 54-07-98, 55-35-49.

Ўзбекистон Республикасидаги савдо агентларимиз: *"Мунис" ЛТД*, *"ХЕСО" ЛТД*, шунингдек *"ФРИЯ"* фирмалари.

Fax. 54-08-30.
Telex. 116416 TABANI SU

Бош бошқарувчиси Аббосхон

Чекиш соғлигингиз учун зарарлидир!

МУАССИСЛАР: «Ўзбекистон овози» ва «Оснё бозори» газеталари ижодий жамоалари.

Нашр учун масъул Т. ЭШБЕКОВ.

Ҳафтада бир марта чиқади.

«Оснё бозори» Ўзбекистон Республикаси матбуот давлат қўмитасида рўйхатга олинган. Гувоҳнома № 000176.

Эълон ва билдирувлар нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан қабул қилинади.

Бизнинг манзилимиз: 700083, Тошкент шаҳри, ГСП, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАРИМИЗ: 33-41-89, 32-55-70, 33-38-55, 32-57-19, 32-54-12, 32-54-14.

Индекс 75487.

АРАВАЧАЛИ ЯНГИ ТРАКТОР АРЗОНГА СОТИЛАДИ. ТЕЛЕФОН: 78-81-74.

ЖУМҲУРИЯТ ТОИФАСИДАГИ ҚАЛЛОБ

Буюк файласуф Монтескъе: «Қонунлар барчага баробар бўлиши керак», деб лутф қилган эди.

Яқинда Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий суди жиноий ишлар бўйича ҳакамлик ҳайъати кўриб чиққан Министрлар Советининг собиқ раиси, кейинчалик вице-президент Шукрулло Мирсаидовни айбловчи жиноий иш тафсилотларини ўрганар экансан, кўнгил таскин топади: ҳайрият, биз қураётган мустақил Ўзбекистон давлатида «Қонун — ҳаммага баробар», деган ақида қарор топмоқда. Ахир, авваллари майда киссавурлар, беш-ўн тийин топган дўкончилар қамаларди-ю, катта жиноятчилар, мансабдор ўғрилар қутулиб қоларди-да. Халқ ҳам: «Ўйинашмагин арбоб билан, сени урар ҳар боб билан!» — дея нафасини ичига ютиб ўз йўлига кетаверарди. Кеча бир неча вилоят раҳбарларининг кирдикорлари очилиб, иссиқ иш жойидан олиб ташланди. Бугун эса шахсий манфаатини халқ ва давлат манфаатидан устун деб билган жумҳурият тоифасидаги қаллоб, халқ хазинасига тушган ўғрининг иши кўрилди.

«Ўн марта эшитгандан, бир марта кўрган афзал» дегандай, суд ҳукмига мурожаат қила қолайлик:

Шукрулло Мирсаидов юксак давлат лавозимларида — Ўзбекистон Республикаси Министрлар Советининг Раиси, кейинчалик вице-президент бўлиб ишлаганда давлат арбобига берилган ўта масъулиятли ваколатлардан ўз шахсий манфаатлари йўлида фойдаланган, айни пайтда Ўзбекистон Республикаси қонунларини бузиб, жумҳуриятимиз ва халқимизнинг иқтисодий манфаатларига зиён етказган.

Мирсаидов сўраб-суриштирмай, хорижий давлат фуқароси бўлмиш қандайдир Шери Шоҳнавоз (ҳозир қидирувда) билан шубҳали муносабатлар ўрнатган. Хизмат мавқеидан фойдаланиб, ўзига бўйсунувчи ходимларга Шери Шоҳнавоз билан хорижий фирмаларга пахта етказиб бериш ҳақида шартномалар тузишга кўрсатмалар берган. Ҳолбуки, уларнинг тайинсиз ва тийинсиз эканлигини билган. Шери Шоҳнавоз (кейин аниқланишича, бу олғир Мирсаидовнинг москвалик яқин дўсти Паромоновнинг куёви экан) шартномани қўпол равишда бузганига қарамай, Ш. Мирсаидов республика мулки бўлган кўп миқдордаги пахта толасини хорижий фирмага жўнатаверишни талаб қилган, бу билан у давлатимизга катта миқдорда — 5 миллион 508 минг 500 доллар зарар етказган. Буни сўмга чақсак — 7 миллиард 160 миллион сўм бўлади!

Бундан ташқари, Ш. Мирсаидов хизмат мавқеини суиистеъмол қилиб, Тошкент шаҳар ижроқўми раҳбарларига навбатда турмаган қавму қариндошлари учун ер ажратишга топшириқ берган, бу билан у ижтимоий адолат принципларини қўпол равишда бузган. Во ажабо! Ахир айнан ана шу конституциявий принципларни бузишдан ҳимоя қилиш Ш. Мирсаидов эгаллаб турган лавозим соҳибининг вазифасига кирарди. Қонунни «қозининг ўзи» бузса, додингни кимга айтасан?!

Министрлар Советининг Раиси, кейинчалик вице-президент лавозимини эгаллаб турган Ш. Мирсаидов 1990—1991 йилларда Буюк Британия фуқароси, «Авт интернейшнл» фирмаси вакили, сўнгра «Ату андрош трейдинг СССР» фирмаси президенти Шери Шодат Шоҳнавоз билан оғиз-бурун ўпишган оғайни бўлиб, манфаатдорлик илинжида унга ҳомийлик қилиб келди, республика ташқи савдо ташкилотлари билан шартномалар тузиш ва уларни бажаришда «оталарча» паноҳ бўлди. Унинг мадади билан 1990 йил 25 октябрда Ш. Шоҳнавознинг «Авт интернейшнл» фирмаси ва «Ўзглавлегснабсбыт»нинг «Тола» фирмаси ўртасида валютага 25 минг тонна пахта толаси сотиш ҳақида шартнома тузилди.

Ильичевск портидан хорижий фирма манзилига ҳужжатларига кўра 5 миллион 972 минг 878 долларлик 3,3 минг тонна пахта толаси жўнатилгач, Ш. Шоҳнавоз қолган қисмини олишдан бўйин товлаб, нархни яна 9—10 фоиз туширишни талаб қилди. «Ҳам бўйидан уради, ҳам энидан» дегани шу бўлса керакки, Шоҳнавоз ва Шукрулло Мирсаидовнинг бу «гардкам»идан Ўзбекистон пахта толаси нархи туширилгандан кўрилган зарардан ташқари анча миқдордаги хомашёни омборга жойлаш, портда сақлаш учун қўшимча харажатлар қилди, бу пуллар ҳам «қулоғини ушлаб» кетди.

Ш. Мирсаидов 1991 йил 16 мартда «Авт интернейшнл»га хат йўллаб, шартнома бўйича тушадиган валютани Шведбанкка ўтказишни буюради. Аммо бу пулдан ҳам фойдаланиб қолишни ўйлаган қаллоб Шоҳнавоз «Ату андрош трейдинг СССР» фирмасини тузиб, «президент» бўлиб олади ва оғайниси Ш. Мирсаидовга валютани бу ёққа ўтказишни таклиф қилади. Қаллоб учун эл-юрт манфаати, дин, виждон бегона деганларидек, Ш. Мирсаидов «Узглавлегснабсбыт»нинг эътирозига қарамай, қарорини ўзгартириб 11 апрелда ёзма равишда халқимизга тегишли валютани «Андрош трейдинг СССР» фирмаси ҳисобига Венага ўтказиб юборади ва «Узглавлегснабсбыт»ни назорат вазифасидан соқит қилади. Назоратсизликдан фойдаланган «Авт интернейшнл» фирмаси 5.972.878 доллар ўрнига 5.958.208 доллар ўтказади, бу 14 минг 690 доллар кам демакдир. Ш. Мирсаидов мадади билан Шоҳнавоз 12 июлда валютани 72 миллион шиллинг миқдорида «Альфа-лаваль» ҳисобига ўтказади. Мавжуд «доллар—шиллинг» курси бўйича бу «ўйинда» маккор Шоҳнавоз 96 минг 500 доллар уриб қолади. Бунинг устига, Ўзбекистон Республикасига тегишли маблағни «Авт интернейшнл» ҳисобида ушлаб тургани учун банк 15 минг доллар қўшимча фойдани ўтказади. Ўзбекистонга тегишли бу маблағни ҳам хорижий фирма уриб қолади.

Ўзбекистон ҳукуматининг, унинг бошлиғи Ш. Мирсаидовнинг сабри тўлгандир, деб ўйларсиз! Э воҳ! Ўзини нафақат жумҳуриятда, балки собиқ СССРда манаман «малакали иқтисодчи» ҳисоблаган «ҳотамтой» Бош вазир ҳали низомфонди ҳақида, рўйхатга олинғани тўғрисида маълумоти бўлмаган, мавжуд шартномаларни қўпол равишда бузган фирма билан янги шартномалар тузиш учун музокаралар олиб боради.

Шу ерда бошқа бир воқеани ҳам ошкор қилсак, эҳтимол, масала анча ойдинлашса керак. Жиноий ишга жалб этилган ҳужжатларга кўра, айни шу вақтда «Инвариант» қўшма корхонаси ва Шери Шоҳнавоз Бош вазирнинг ўғли Шуҳрат Мирсаидовни Венада ўқитишга, иш ўрганишга юбориш ҳақида музокара олиб боради. «Инвариант» Совет-Америка қўшма корхонаси ҳайъати 1991 йил 27 апрелдаги мажлисининг 6-рақамли қайдномасига кўра, республикадан «катта иқтидор эгаси» сифатида Шуҳрат Мирсаидов номзоди танлаб олинади. Орадан уч кун ўтар-ўтмас, 1991 йил 1 май (байрам!) куни Шукрулло Мирсаидовнинг тазйиқи остида «Интералоқа» фирмаси «Андрош трейдинг СССР» фирмаси билан шошилинч равишда яна 20 минг тонна пахта толасини шунга баробар гўштга алмаштириш ҳақида Ўзбекистонга зарарли янги шартнома тузилди. Бу шартномада хорижий фирма берадиган гўштнинг миқдори ва манзили ҳам кўрсатилмаган, пахта толасининг нархи ҳам белгиланмаган. Буни наҳотки «кўрмаган» бўлсалар. Йўқ, кўз юмганлар. Бу «кўрлик» оқибатида хорижий фирма пахтани истаган баҳода сотиб, гўштни хоҳлаган нархда олиш имконига эга бўлган! Натижада, «жаноб» Шоҳнавоз шартномада кўзда тутилмаган фойдага ҳам эга бўлган. Унинг миқдорини фақат худо билади, қолаверса, «банда»ларидан — Ш. Мирсаидов ва Ш. Шоҳнавоз хабардор холос.

АТУ фирмаси банк кафолати бермагани ва ўз мажбуриятини бажармагани учун «Узагроимпекс» раҳбарлари октябрь—декабрь ойларида Ильичевск портидан пахта толаси жўнатишни ман қиладилар. Аммо Ш. Мирсаидов 1991 йил 14 декабрда ташқи иқтисодий алоқалар вазирига тақиқни бекор қилишни буюради. Натижада халқимиз ҳар мисқолига уч эгилиб терган пахта толасининг жами 7 минг 275,5 тоннаси «Андрош трейдинг» фирмасига жўнатилади. Унинг баҳоси — 11 миллион 203 минг 400 доллардир. Бу пахта толаси эвазига хорижий фирма бор-йўғи 5 миллион 694 минг 900 долларлик гўшт беради, мана бир ярим йилдирки, 5 миллион 508 минг 500 доллардан домдарак йўқ. У ёқда эса собиқ «вазири калон»нинг ўғиллари Шуҳрат Мирсаидов ялло қилиб юрибдилар. Уни Венадаги Остерряйхише лендербанкка иш ўрганишга юборган «Андрош трейдинг» фирмаси шахсий харажатлар учун ўтган давр давомида Шуҳрат Мирсаидовнинг қўлига 72 минг шиллинг пул берган, у яшаган ва яшаётган уй ҳақи учун 170 минг шиллинг ўтказган, Шуҳратга инглиз тилини ўргатган «Берлиц» дарсхонасига 80 минг шиллинг тўлаган. Бу ҳам камлик қилгандай, эркатой ўғил шахсий харажатлари учун фирма кассасидан аммасининг чўнтагидан олгандек, ҳар ойда 8 минг шиллингдан олиб турган. 1992 йилда эса у ишга қабул қилинган. У ёнда ўғил — Шоҳнавоз паноҳида, бу ёнда — Шоҳнавоз Бош вазир Ш. Мирсаидов паноҳида. «Сиздан — угина, биздан — бугина» дегани шу бўлса керак. «Қайчи қудаларники»га ўхшаш бу ўйиндан халқимизнинг чўнтагига қурт тушди. Бугун қаллоб адолат қармоғига, қонун тўрига илинди.

Бу ёқда халқимиз пешонасидан тер қуйилиб, бели майишиб пахта толаси етиштиради, Бош вазир уни оғайнисига пуллаб, эвазига ўғлини Ўзбекистоннинг жазирама қуёшидан панада, гўзал маконларда ўйнатиб қўяди. Эй, чархи фалак! Яна бунга кўнгли тўлмай, «Еб тўймаган ялаб тўймайди» деганларидек, қариндош-уруғларини ҳам уй-жойлик қилиб қўйиш пайига тушади.

Унинг кўрсатмаси бўйича Тошкент шаҳар халқ депутатлари кенгаши ижроқўмининг 1990 йил 9 февраль 61/3-7 рақамли қарорига кўра республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари — Госплан раиси Ш .Мирсаидовнинг акаси Ҳабибга, қариндоши Ҳикматулло Раҳматуллаевга, акасининг хотини бўлмиш Шоҳиста Саидовага мавжуд қонуний ҳужжатларга хилоф равишда навбатсиз ер ажратиб беради. Айнан шу ижроқўм тасдиқлаган 1988 йил 23 ноябрдаги 558/23-17 рақамли хусусий уй-жой қурилиши ҳақидаги низомнинг 2-бандига кўра, камида тўрт кишилик оила ер олиш ҳуқуқига эгадир. Ҳабиб Раҳматуллаев оиласида эса бор-йўғи уч киши бўлган. Бунинг устига, ўз уйлари бўлган. Наҳотки, «Бош вазир» акасининг уч кишилик оиласи бир уйга сиғмай қолиб, янги ерга муҳтож бўлса? Шу низомнинг 7-бандига кўра, ижроқўм қарор чиқариши учун 7 хил ҳужжат лозим. Ҳолбуки, «ҳўжайин»нинг қариндошлари бу ҳужжатларни топширмаганлар. «Қонун биз учун эмас», деб ўйлашган бўлса керак.

Шукрулло Мирсаидов устидан бўлган суд бизга мустақиллик берган адолат тарозисини кўрсатди. Энг юксак лавозимда бўлганнинг ҳам қилган қаллобликлари изсиз кетмас экан. Қинғир иш қилса, «арбоб билан ҳам ўйнашиш» мумкин экан. Ҳақиқат бор экан. Ким бўлишидан ва қандай лавозимни эгаллашидан қатъи назар, бандасининг олдида эмас, қонун олдида ҳар бир қаллоб жавобгар ва «тиз чўкиш»га мажбурдир. Ушбу жиноий ишдан келиб чиқадиган яна бир хулоса шуки, Ўзбекистон давлати эндигина оёққа турмоқда, дунё билан савдо-сотиқ қилишга ўрганмоқда. Табиийки, асалнинг теварагида хира пашшалар айланганидай, халқимизнинг пахтаси, тиллоси атрофига хориждан келаётган ҳалол ишбилармонлар билан биргаликда товламачи, қўли кирлар ҳам ўралашади. Биз ҳамкор танлашни билишимиз, керак бўлса, етти ўлчаб бир кесишимиз лозим. Тоқи, деҳқонларимиз эрта баҳордан то кеч кузгача даладан бери келмай етиштирган бойликлар икки-уч ўғрининг, «халқаро тоифадаги» қаллобларнинг насибасига айланмасин. Бунинг учун ҳамма иш халқнинг кўзи олдида бўлса, жамоатчилик назорати ўрнатилса, мақсадга мувофиқдир.

Айримлар амалга минса, теваракда ҳеч кимни танимай қолади. Кўзи фақат ўз чўнтагини кўради. Янги костюм-шим кийганидан шодмон, гўё шу кийим уни ҳаммадан кўра ақлли қилиб юборгандай, юриш-туриши ўзгаради, димоғи кўтарилади.

Элда гап бор: «Мансаб — подшодан, мартаба Оллоҳдан». Мансаби бор одамга мартаба ҳам берсин. Мансабга осон эришса бўлар, мартабага — ҳалоллик, ростгўйлик билан, кам сўзлаб, кўп иш қилиб эришилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди аъзоси Р. Алимқулов раислигида ўтган суд Шукрулло Раҳматович Мирсаидовни Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 149-моддаси 2-қисми билан айбдор деб топди ва унга жазони умумий режимдаги меҳнат-аҳлоқни тузатиш колониясида ўташ йўли билан 3 йил муддатга озодликдан маҳрум этиш дея белгилади. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 28 августдаги «Ўзбекистон Республикаси мустақиллиги эълон этилганлигининг бир йиллиги муносабати билан авф этиш ҳақида» фармонининг 2-бандига мувофиқ Ш. Мирсаидов жазодан озод қилинди. Ундан етказилган зарар—5 миллион 634 минг 670 доллар ундириб олинадиган бўлди.

Уч ё беш тийин уриб қолган дўкондор гоҳо қаттиқ жазоланади. Собиқ Бош вазирга берилган жазо кимгадир енгил туюлар. Аммо у шафқатни тушуниб етармикан?! Маҳатма Ганди айтганидек, «Кечирмоқ — мардликдир, ожиз одам кечиролмайди. Авф этиш кучлилар фазилатидир».

Катта миқдордаги (йигирма икки миллионли халқ киссасидан) «киссавурлик»ни ўйлар экансан, жумҳурият, ҳатто «халқаро тоифа»даги қаллобнинг турланишларига боқар экансан, Афандининг латифаси ёдга тушади: Насриддин қўшнисининг олмасини олиб қўйнига солса, қўшниси: «Ҳой, тақсир, нега бизнинг олмани ўмараяпсиз?», дебди. «Уйда ўтирсам, шамол кўтариб, сизнинг олмангиз тепасига келтириб ташлади», деб жавоб берибди Афанди. Қўшниси: «Хўш, унда дарахтдан пастга тушинг, олмани олманг!» — деса, Насриддин: «Хўш, сиз нега хотинингизга ковуш олиб бермайсиз», деб жавоб қилибди. Қўшниси: «Олма билан хотиннинг нима алоқаси бор?» — деса, Афанди: «Ҳей, гап кетидан гап келади-да», деган экан. Шунга ўхшаб собиқ вице-президент Ш. Мирсаидов ҳам ўзининг жиноий ишига сиёсий тус беришга бир неча марта уриниб кўрди. Энди у кечиримни тушунса, кошки. 22 миллионли халқнинг ҳақини йўқ қилган «вице-президент» яна «инсон ҳуқуқлари» ҳақида гап сотиб юрармикан?! Инсоннинг ҳақини еб, унга «ҳуқуқ» сўраб юриш қандай ковушади?

Ўйлаб қоласан киши: юксак лавозиминг бўлса, қошқовоғингга қараб турган ходимларинг бўлса, яна нима етмайди? Еганинг — олдингда, емаганинг — кетингда. Ш. Мирсаидовнинг тақдири бизга нафс балоси бўлиб кўринади. Донолар айтадиларки, пул ҳар нарсага қодир дейдиган одам, пул учун ҳамма нарсани қилишдан ҳам тоймайди. Инсон очкўз бўлса, унинг домига, оғзига ўз келажаги ҳам кириб кетар экан. Энг катта бойлик — кўзи тўқликдир. Оллоҳ бандасининг кўзини тўқ қилсин-да...

Бир нарса аён — Ўзбекистон давлати бунёд бўлаётган масъулиятли, залворли кунларда ҳар бир фарзанд юртига қувват бўла билиши керак. Бегона юрт Ватан бўлмайди. Гарчанд унинг доллару шиллинглари қулоққа ёқиб шиқирласа-да... Ким Ватанига тегишли бўлмаса, у инсониятга ҳам тегишли эмас.

Элдор ҲАҚГУЙ.

• Шу куннинг қаҳрамонлари

ЎРИМ ҚИЗҒИН

Айни кунларда мустақил Ўзбекистонимизда ғалла пишиб етилди. Маълумки, республикамиз аҳолисини тўла-тўкис дон билан таъминлаш учун олти миллион тонна ғалла зарур. Ҳозирча ана шу маҳсулотнинг асосий қисми четдан келтирилмоқда. Ўзимизда эса пахта яккаҳокимлиги авж олган пайтларда дончиликка унчалик эътибор берилмасди. Шу боис четдан келадиган донга кўз тикиб ўтирилларди.

Республикамиз мустақилликни қўлга киритгандан сўнг ана шу муҳим соҳага эътибор кучайтирилди.

Ўтган йили кузда ана шу мақсадда кўплаб гектар майдонларга ғалла уруғи сепилганди. Об-ҳавонинг ғаллачилик учун қулай келиши натижасида барча майдонларда мўл ҳосил етиштирилди. Бу йил миришкорларимиз эл дастурхонига бир ярим миллион тоннадан зиёд ғалла етказиб беришлари керак. Шу мақсадда ишлар қизитиб юборилди.

Айни пайтда ғалла ўрими авжида. Ўримни биринчи бўлиб Сурхондарё вилояти деҳқонлари бошлаб беришди. Бу иш айниқса Ангор районидаги Шароф Рашидов номли жамоа хўжалиги далаларида қизғин олиб борилмоқда. Хўжалик ғаллакорлари бу йил 700 гектар майдонга экилган ғаллани йиғиштириб олишлари керак. Ҳозир улар ҳар гектар майдондан 35—37 центнердан дон янчиб олишмоқда. Ғалладан бўшаган майдонлар эса пешма-пеш шудгорланиб, силос учун маккажўхори экилмоқда.

Суратларда: Моҳир ғаллакорлар Йўлдош Нурунов ва Йўлдош Худойқулов ҳамда ўрим пайти.

И. ХЎЖАЕВ олган суратлар. (ЎзА).

БЕМИННАТ УЛОВ

Қўшработ районидаги «Қўшработ» давлат хўжалиги ветеринария техниги Жўрабой ака Туронов хизмат машинасини отга алмаштирди.

— От қишлоқда, айниқса чўл шароитида жуда қулай уловдир, — дейди Жўрабой ака. — 1960 йилдан бери шу вазифада ишлайман. Лекин бўлим отарларини кезиб ҳозиргидагидек ҳузур қилмаган эдим. От ёқилғи талаб қилмайди, унга алоҳида гараж шарт эмас, эҳтиёт қисм ахтариб юрмайсиз. Фақат озгина эътибор лозим.

Дарвоқе, райондаги 160 мутахассиснинг ярмидан кўпи ана шу уловни маъқул топди. Натижада 50 дан ортиқ автомашинани бошқа керакли мақсадларда фойдаланиш имконияти пайдо бўлди.

Райондаги «Пангат» хўжалигида йилқичилик ривож топаётир. Бу ерда 2160 бош от ва бия боқилмоқда.

Ф. ТОШЕВ.

СОВҒАГА— ХИВА ГИЛАМИ

Шаҳрисабз пиллакашлик фабрикаси маъмурияти ишчиларни моддий рағбатлантиришга алоҳида эътибор бермоқда.

Енгил саноат ходимлари куни муносабати билан корхонадаги барча ишчи ва инженер-техник ходимлар 4,5 минг сўмдан пул ва қимматбаҳо чинни буюмлари билан тақдирландилар.

Корхонани ташкил этишда фаол қатнашган ўн нафар собиқ ишчи—меҳнат фахрийсига биттадан Хива гиламий бепул тортиқ этилди.

М. КАРОМОВ.

ТАРИХ УЧУН МУКОФОТ

Ватан тарихини билмаган фуқаро уни тўласинча сева олмайди. «Жиззах овози» шаҳар ва туман газетаси Жиззах тарихини яратиш юзасидан очиқ ижодий танлов эълон қилди. Танлов шартига кўра ўлка тарихини яратган муаллиф 100 минг сўм пул мукофоти билан тақдирланади. Редакция асарни китоб ҳолида чиқарилишини ҳам ўз зиммасига олади.

Шаҳар ва тумандаги 20 дан ортиқ йирик саноат корхоналари, хўжаликлар газетанинг бу ташаббусини қўллаб-қувватлашди ва ҳомийлик қилиш истагини билдиришди.

А. ҲАМРОҚУЛОВ.

• Давлат тили ҳақидаги Қонун қандай бажарилмоқда?

МУСТАҚИЛЛИК БЕЛГИСИ

Таҳририятимиз ижтимоий ҳаёт редакциясига республикамизда Давлат тили ҳақидаги Қонуннинг қай тарзда бажарилаётгани, бу борадаги ютуқ ва камчиликлар хусусида кўплаб мактублар келиб турибди. Шулардан айримларини эътиборингизга ҳавола этяпмиз.

СЎЗЛАР ТАЪСИРЧАНЛИГИ ОРТСА

Тил бойликларини халқ яратади. Бисотимизда адабий, тарихий меросимиз орасида ҳам, мавжуд шеваларда ҳам ҳали синчиклаб ўрганилмаган, лекин тадқиққа арзийдиган манбалар кўп. Уларни ҳалол баҳолай олишимиз ва тўғри талқин қила билишимиз керак. Эзгуликнинг кечи йўқ, деганларидек кўпгина шаҳар ва қишлоқларимизнинг асл номлари тиклана бошланди. Республикамиз миқёсидаги йиғилишлар ўзбек тилида ўтадиган замон келди. Ҳаётимизга янги ўзбекча сўзлар кириб келмоқда. Матбуот, радио, ойнаи жаҳон бу ишда пешқадамлик қиляпти.

Ўзбек тили қадимий, шу билан бирга бадиий ва илмий тиллардан бири. Шунинг учун ҳам бу тилда жаҳонга машҳур обидалар, тарихий ва илмий рисолалар ёзилган. Ўзбек тили ўзининг ички имкониятлари, бошқа тиллардан сўзлар ўзлаштириш орқали бойиб бормоқда. Бу жараён асосан, лексиканинг бойиб бориши билан характерланади. Лекин ажабланадиган томони шундаки, ўзбек тилида маънодоши бўла туриб, матбуотда ўша сўзнинг бошқа тиллардан кириб келган шаклини қўлланиш одат тусини олмоқда.

Масалан, контрол қилиш, актуал проблема, конкрет вазифа, актуал интервью, актив процесс сингари кўплаб сўз ва иборалари борки, уларнинг ўзбек тилидаги муқобилини қўлланишидан кўра бошқа тиллардан ўзлашган шакллари ҳамон ишлатилмоқда. Ахир шуларнинг ўрнига назорат қилиш, долзарб мавзу, аниқ вазифа, долзарб суҳбат, фаол жараён, дея қўлласак, бизнингча, мақсадга мувофиқ, ҳаммага тушунарли бўлади, сўзларнинг таъсирчанлиги ҳам ортади. Ёки «меҳнаткаш» сўзи ҳаммага таниш ва шу сўзни қўлланиш ўринли. Бироқ, кейинги пайтда бу сўзни «меҳнатчи» шаклида ишлатиш кенг тус олди. Ўзбек тилида -каш қўшимчасининг ўрнини босадиган -чи қўшимчаси мавжуд. Лекин, «меҳнатчи» сўзи халқ тилида «меҳнаткаш»! сўзидек жарангдор чиқмайди.

Сухандонларимиз кўпинча -ли қўшимчаси билан -лик қўшимчасини алмаштириб қўлланадилар. Бу эса сўз маъносига ва гапнинг мазмунига салбий таъсир кўрсатади. -Вий қўшимчали сўзлар кейинги пайтда кўп қўлланадиган бўлиб қолди. «Тарбиявий аҳамияти каттадир», деган жумлада бу қўшимча тўғри қўлланилган. «Техникавий воситалар шайлаб қўйилди» жумласида -вий қўшимчаси ортиқча . Чунки шунинг ўрнига «Техника воситаси шай ҳолга келтирилди», десак ҳеч нарсани ютқазмаймиз. Яна шуни ҳам айтиш кераккки, кейинги пайтда радиоэшиттиришларда ва телевидение кўрсатувларида сўзларнинг тасвирий ифодасини қўлланиш ҳоллари жуда кўпайиб кетди.

Қолаверса, матбуотда сўзларни, атамаларни ва айрим ибораларни чалакам-чатти қўлланиш ҳам одатга айланиб бормоқда. Масалан, район сўзи ўрнига бир киши ноҳия, бошқаси депара, яна бирови туман сўзларини қўлламоқда. Ёки халқаро атама бўлган аэропорт сўзи ўрнига тайёрагоҳ, факультет куллиёт, республика ўрнига жумҳурият деб ҳам атамоқда. Тайёрагоҳ ўзбекча (аслида тайрқуш демакдир) қушлар макони деган маънони беради. Куллиёт сўзини Навоий куллиёти, Чўлпон куллиёти деган жумлаларда «тўплам», «рисола» деган маънони билдиришини ҳамма билади. Территория сўзининг ўрнига ҳудуд сўзи ишлатиляпти. Буни ҳам бир ўйлаб кўриш керак.

Ахир, республика, район, аэропорт, факультет сингари сўзларнинг нимаси ёмон? Муҳими, бу сўзлар ҳамма учун баб-баравар тушунарли-ку? Туман сўзи «саломатлик — туман бойлик», «республикамиз автомобиль йўллари туман бўлади», «кўчага тУманот одам тўпланди» каби жумлаларда турлича маъноларни ифодалаши ҳаммага аён. Район сўзи ўрнига туман сўзини қўллайдиган бўлсак, юқоридаги мисолларда берилган туман сўзлари ўрнига бошқа сўзлар ўйлаб топайлик? Декан сўзини ўзбек тилида ўнбоши сўзи маъносига мос келади деб фараз қилайлик. Шундай бўладиган бўлса, проректорни юзбоши, ректорни мингбоши деб аташ керакми?

Ахир, атамашуносларимиз шу каби атамаларни қабул қилишда нимага асосланяпти? Атамаларни яратишда ҳам маълум бир изчиллик бўлиши керак-да? Бизнингча, энг аввало атамаларни тайёрлаш учун маълум бир принцип ва тизим ишлаб чиқилиб, уларни шу асосда танлаб олиш зарур ва умумхалқ муҳокамасига ташлаш, ундан кейин атамаларни тасдиқлаш керак. Бунинг учун ҳар бир сўз устида пухта ўйлаб, кўпчиликка манзур бўладиган, ҳаммага тушунарли атамаларни қабул қилиш, кераксизларини чиқариб ташлаш лозим. Ҳозир атамашуносларимиз амалга ошираётган ишларда изчиллик етишмаяпти. Биз аслида тилимиз софлиги учун курашаётганга ўхшаймиз, амалда ўзбек тилини «лойқалатиб» юбормоқдамиз. Ҳозирги жараён давом этадиган бўлса, тилимиз қоришма тилга айланиб қолиши турган гап.

Яна бир масала. Кўпгина жойларда ҳали ҳам ўзбек тилини ростмана давлат тили сифатида тан олишмаяпти. Айниқса, бу ўзлари ўзбек бўла туриб, оврўпоча тарбия кўрган ўғил-қизларимизда кўпроқ намоён бўлмоқда. Бундай ҳолни сира кечириб бўлмайди. Шу ўринда бир нарсани таъкидлаш керак, ҳозирги пайтда талабаларни тил ўрганишга қизиқтира олиш билангина иш битмайди. Уларнинг ўзларида ҳам тил ўрганиш учун масъулият ҳисси бўлиши шарт! Ўғил-қизларимизга она тилимизни ўргатишни қанча эрта бошласак, шунча кўп наф кўрамиз. Тарихимиз, маданий меросимизни ўргатиш ҳам шунча осон кечади.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ,
Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети ўзбек тили кафедрасининг ўқитувчиси.

РАСМИЙЛИК ТАБИАТИМИЗГА МОС ЭМАС

Тил — мустақиллик белгиси деймиз. Аммо ўзбек ва рус тилининг расмий қисми ҳудудимиздаги маъмурий идораларда обдон аралашиб кетди. Ҳамон «техника безопасности» сўз бирикмасини «техника хавфсизлиги» тарзида нотўғри қўллаймиз. Ахир буни «хавфсизлик техникаси» ёки «хавфсизлик қоидалари» дейлик.

«Документы принимаются и оформляются с 8.30 до 10.00» жумласини худди русча гап қурилиши бўйича «ҳужжатларни қабул қилиш ва расмийлаштириш 8.30 дан 10.00 гача» деб таржима қиламиз ва эшикларга илиб қўямиз. Аммо бундай расмийлик миллатимиз табиатига мос эмас. Шарқликлар қадимдан илтифотлилиги билан донг таратишган. Яхшиси: «Азиз фуқаролар, ҳужжатларингизни топшириш ва расмийлаштириш учун соат 8.30 дан 10.00 гача марҳамат қилишингизни сўраймиз», деб ёзилса, нур устига аъло нур бўларди. Шунда Давлат тили ҳақидаги Қонунимиз бесамар қолиб кетмайди.

Оллоёр БЕГАЛИ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.

ҲАЙРОНМАН

Мустақил Ўзбекистонимизда ўзбек тили мақоми ҳақидаги қонунни бажариш мамлакатимизда яшаётган ҳамма учун мажбурийдир. Лекин савдо, маиший хизмат, тиббиёт ва бошқа айрим ташкилотларда ҳамон ҳисоб-китоблар рус тилида олиб борилмоқда. Яқинда хизмат юзасидан Оқдарё районининг хўжалик ва қурилиш асбоб-ускуналари билан савдо қилувчи ҳисобчилари қўлида Ўзбекбирлашув ҳамда Ўзбекистон молия вазирлиги томонидан тасдиқланган ва маъқулланиб, жойларга жўнатилган ҳатто, шу йилнинг январь ойи бошларида босмахонада босилган юздан ортиқ формаларни кўриб ҳайрон бўлдим.

Уларнинг бари рус тилида. Бу аҳволда ўзбек тили мақомига қачон ўтамиз?

Шодиқул НАЗАРОВ,
уруш ва меҳнат фахрийси, республика аҳамиятидаги шахсий нафақахўр.

ГАЗЕТА ТАХЛАМЛАРИНИ ВАРАҚЛАГАНДА

ЧИГИРТКАДАН ЗАРАРЛАНГАНЛАР ФОЙДАСИГА

Бухоро ипак фабрикаси ишчи хизматчилари ўз хизмат ҳақларидан бир миқдорини чигирткадан зарар кўрган деҳқонларга моддий ёрдам кўрсатмоқ учун маблағ ажратиш қарор беришди. 4 июль пайшанба куни улар 8 соат ишлашди. Ошиқча ишланган икки соатлик меҳнат ҳақлари деҳқонлар фойдасига берилди.

«1 Май» заводи, 73 ва 78-пахта заводларининг жамоаси Бухоро ипак фабрикаси ишчилари ташаббусидан ўрнак олсалар арзийди.

(«Қизил Ўзбекистон» газетаси 1929 йил 8 июль сонидан).

КЕЧА ТОШКЕНТДА

Вакиллар йиғилиши раҳбарларни бошқатдан тайёрлаш учун 2 ойлик курслар очилди. Бу курсга дастлабига 50 киши қабул қилинди. Округ фирқа қўмитаси қошида фирқа ва комсомол аъзоларини олий мактабларга танлаб юбориш комиссияси тузилди.

ҚОДИРИЯ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ ҚУРИШ ПЛАНИ ТАСДИҚЛАНДИ

Ўзбекистон ҳукуматининг Москвадаги давлат вакилларидан олинган хабарга қараганда марказий электр шўроси Тошкентда Қодирия электр станцияси қурилиши лойиҳасини қабул қилди. Қодирия электр станциясини қуриш 1932—1933 йилда бошланади. Биринчи навбатдаги ишларни бажаришга 8 миллион 273 минг сўм, иккинчи навбатдаги ишларга эса 10 миллион 329 минг сўм маблағ ажратилди.

(«Қизил Ўзбекистон» газетаси 1929 йил 7 июль).

ҚЎШИМЧА СУҒОРИШ

МОСКВА. Иттифоқ халқ хўжалик олий шўроси қошида пахтакор районлардаги янги ерларни машина ва электр қуввати кучи билан суғориш тўғрисида кенгаш бўлиб ўтди. Инженер Фрелманнинг докладида янги ерларни қўшимча суғориш мумкинлиги аниқ кўрсатилди.

Кенгашда доклад атрофлича муҳокама қилинди. Докладчининг амалий таклифлари муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Айни вақтда Ўрта Осиё акционерлик ширкат ҳуқуқида машина кучи билан суғориш ишларини бошқарадиган махсус идора тузиш зарур деб топилди.

(«Қизил Ўзбекистон» газетаси 1929 йил, 8 июль).

Нашрга тайёрловчилар:
А. НАБИХЎЖАЕВ,
Ю. ЗИЁДОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 28. VI

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Совға».
18.40 «Шаҳрисабз ипак шаҳри». Телефильм.
18.50 «Бозор иқтисодиёти ва ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилиш». Ўзбекистон ногиронлар жамиятининг қурултойи олдидан.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Тоғ кулларининг сири». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик опера ва балет Катта театри яккахонларининг концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Мерос». Баҳовуддин Нақшбанд.
22.10 «Тиниб тинчимаган қариялар». Бадиий фильм.
23.40 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Диққат: шифокорлар маслаҳати».
20.20 «Лаҳза». Хабарлар.
20.35 «Билиб қўйган яхши».
20.55 «Лаҳза». Хабарлар.
21.10 «Қишлоқ изқувари». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 «Якунлар».
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Нида дўстларини қутқаради». Илмий-оммабоп фильм.
8.35 «Гирдоб». Болалар учун Р. Брэдбери пьесаси асосида телеспектакль.
9.30 «Нима! Қаерда! Қачон!».
10.30 «Гол».
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.00 Теннис. Уимблдон турнири.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 А. Сидельников. «Фортепиано ва оркестр учун русча концерт».
15.30 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.55 «Телеёдномалар».
16.15 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.30 «Санкт-Петербургнинг оқ тунлари». Халқаро мусиқий фестиваль хроникаси.
17.55 «Гол».
18.15 «Ҳафтанинг акс-садоси».
18.55 «Меценат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 6-серия.
20.55 «Спорт уик-энди».

«Янги студия» таништиради:

21.10 «Таржимаи ҳол».
21.40 «Выбор-2000».
22.30 «Джем-сейшн».
22.55 «Мен».
23.40 «Бомонд». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «Ишбилармон кишилар даври».
8.00 Тонгги концерт.
8.15 «Кириш ҳовли томондан».
9.10 Хонаки экран. «Ғурур ва андиша». Бадиий фильм. «Фредерик Форсайт таништиради» телесериалидан (Овросиё ТВ).
10.50 «Худди ўша Горин».
13.15 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.40 Кундузги сеанс. «Хайр, болалар». Бадиий фильм.
15.00 «Американинг ёввойи табиати». Кўп серияли телефильм премьераси.
15.30 Янгиликлар.
15.45 «Фақат сиз учун».
16.15 Трансросэфир. «Саховат кўрсат».

*

17.00—19.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.00 «Россияда бизнес».
19.25 «Ретро-шлягер».
19.55 Катталар учун мультфильм.
20.05 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Нолинчи белги». Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» сериалидан.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Ҳақиқат онлари». Андрей Караулов саволларига Абхазия Олий Кенгашининг раиси Владислав Ардзинба жавоб беради.
22.20 Спорт кўрсатуви.
22.30 Волейбол бўйича жаҳон лигаси биринчилиги. Россия — Бразилия.
23.35 «Русская кавалькада» ансамбли.

Сешанба, 29. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
8.10 «Оила сирлари». Бадиий фильм.
9.35 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.05 «Абитуриент-93». Она тили ва адабиётидан тест топшириқларини бажариш.
10.35 «Шифобахш ўсимликлар атрофимизда». Телефильм.
10.50 «Қадрдон маскан билан хайрлашув».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Гул сайли». Наманган вилоятидан.
18.40 «Шарқнинг етти гўзали». Фильм-концерт.
19.05 «Паркент тонги». Маҳмуд Тоиров шеърияти.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Ўзбек халқининг содиқ қизи». Ҳадича Сулаймонова таваллудининг 80 йиллигига.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Ислоҳот ҳақида суҳбатлар».
21.40 «Агар севсанг». Шомаҳмуд Шораҳмедов куйлайди.
22.20 «Мулоҳаза». Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театри бугун ва эртага.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Ўзбекистоним». Телефильм.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Шарқ лирикаси». Ғафур Ғулом.
20.20 «Мусиқали меҳмонхона».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Қувноқ нотачалар».
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 11-серия.
10.20 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.00 Теннис. Уимблдон турнири.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармон кишилар хабарномаси».
14.40 «Конверсия ва бозор».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.40 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 6-кўрсатув.
16.05 «Настаринли авлод...». Д. Журавлёв.
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Пешвоз чиқиб» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 Москва кинофестивали олдидан.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 7-серия.
20.55 Ноёб халқ мусаввирлари М. ва Ф. Промоченколар ҳақида ҳикоя.
21.50 «Матбуот-экспресс».
22.05 «МАСК — етмиш ёшда».
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Максима».
00.10 «Кино талаб қилинади».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «Ишбилармон кишилар даври».
8.00 «Винил чангалзорлари».
8.30 «К-2» таништиради. «Медиа».
9.20 «Кечки салон» саҳифаларида.
10.50 Хонаки экран. «Таваккалига II ёки жавоб зарбаси». Бадиий фильм.
12.15 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
12.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.55 Кундузги сеанс. «Афюн» Бадиий фильм.
14.05 «Параллеллар».
14.20 «Телематн».
14.30 Джаз куйларидан концерт.
15.05 «Телебиржа».
15.35 Янгиликлар.
15.50 «Рост» студияси. «Тонлабиринт».
16.20 Юбилейга таклиф. «Каскад— 140 ёшда».
16.50 Спорт кўрсатуви.

*

17.00—19.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 Криминал хабарлар экрани.
19.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси, 185-серия.
20.30 «Динозаврга айланмайлик».
20.45 «Танаффус». Олег Газманов куйлайди.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Кўҳна ленталар».
21.55 «Жаноблар-ўртоқлар».
22.15 «Нархини биз қўямиз». Телеўйин.
22.45 «Таврия ассамблеяси».

Чоршанба, 30. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Ота ўғиллар». Телефильм.
8.00 «Шаҳар қалқони». Бадиий фильм.
9.35 Турк тили.
10.05 «Бунёдкор».
10.35 «Абитуриент-93». Табиий фанлар бўйича тест топшириқларини бажариш.
11.05 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.20 «Бола бошидан». Мактабгача тарбия масалалари.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Учрашув». Ўзбекистон халқ шоираси Ойдин Ҳожиева.
19.05 «Санъат оламида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мусиқий дақиқалар.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Ганжинаи Самарқанд» ансамблининг концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Республика газеталарининг шарҳи.
21.40 «Пилла — бойлигимиз». Пиллакорларнинг меҳнат ғалабасига бағишланган кўрсатув.
23.00 «Алангали сўқмоқлар». Бадиий фильм.
00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Санъаткор ҳаётидан икки кун». Телефильм.
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Қизиқарли учрашувлар».
20.50 «Сен менинг қўшиғимсан». Кинокомедия.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильм.
8.35 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Карна лақабли сувсар». Илмий-оммабоп фильм.
10.20 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.00 Теннис. Уимблдон турнири.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.40 «Мусиқий башорат». Кўп серияли телефильм премьераси.
16.20 «Клуб 700».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Энг яхши давр» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 «Миниатюра».
18.50 «Сиз учун учрашувлар». В. Конецкий ва В. Шефнер.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 8-серия.
20.55 «Қайтиш. Алла Соленкова билан учрашув».
21.30 «Серпантин». Кўрсатувни Марк Захаров олиб боради.
22.30 «Мен сизга қўшиқ куйлаб бераман».
23.00 Янгиликлар.
23.40 «L—клуб».
00.25 «Матбуот-экспресс».
00.35 «Карна лақабли сувсар». Илмий-оммабоп фильм.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «Ишбилармон кишилар даври».
8.00 Тонгги концерт.
8.15 «Ватаним менинг».
8.45 Мульти-пульти.
9.00 «Оталар изидан борар солдатлар...». Бадиий фильм.
10.25 «Рек-тайм».
10.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 185-серия.
11.45 Ишдан бўш пайтингизда. «Коллекционер».
12.00 Христианлар учун кўрсатув.
12.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.55 Санкт-Петербург балети, П. И. Чайковский. «Анна Каренина».
14.25 «Телематн».
14.30 «Бизнес: янги номлар».
15.00 Янгиликлар.
15.15 «Рост» студияси. «Кимнинг томони?».
15.45 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
16.30 Криминал хабарлар экрани.
16.40 «Ҳар бир кун байрам».
16.50 Спорт кўрсатуви.

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 186-серия.
20.15 «Сиз яратган боғ».
20.45 Катталар учун мультфильм.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «60 дақиқа». Си-Би-Эс ва Россия телевидениесининг кўрсатуви.
22.20 «Ксюша ҳузурида».
22.50 Баскетбол шарҳи.
23.20 «Экзотика».

Пайшанба, 1. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Унутмас мени боғим...». Телефильм.
8.10 «Изтопар». Бадиий фильм.
9.40 Араб тили.
10.10 Болалар учун. «Дўстлик учрашувлари».
10.30 «Абитуриент-93». Ижтимоий фанлардан тест топшириқларини бажариш.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 «Бола дунёни тебратар».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ғазалхон ёшлигим».
19.00 «Ғалла — ризқ-рўзимиз».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Гўзаллик куйчиси». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ер ва диёр тароналари.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Ислоҳот ҳақида суҳбатлар».
21.40 «Тошкент божхонасида».
22.20 ЎзТВ хазинасидан. «Назм ва наво». Машраб лирикаси.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Ўзбек халқининг содиқ қизи». Ҳадича Сулаймонова таваллудининг 80 йиллигига (рус тилида).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Матбуот саҳифаларида».
20.00 «Назорат ойнаси». Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорати қўмитаси ва Ўзбекистон телевидениесининг қўшма рейди (рус тилида).
20.30 «Бу оқшомда».
21.45 Эълонлар.
21.50 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Тингланг, томоша қилинг...».
8.40 Мультфильм.
9.00 «Джем».
9.30 «Шаршаралар ҳаёти». Илмий-оммабоп фильм.
10.20 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 8-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 «Август об-ҳавоси». Телевизион бадиий фильм.
12.30 «Синюшканинг қудуғи». Телевизион бадиий фильм.

* * *

13.00 Теннис. Уимблдон турнири.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.40 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 7-кўрсатув. 1-қисм.
15.55 «Қизлар ўртасидаги сир».
16.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 «Касаба уюшмалари—ниманарни ўргатадиган мактаб!»
17.45 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Дунё томонлари» кўрсатувини таништиради.
18.05 «Тақдир қисмати...». Элина Бистрицкая.
18.55 «Жамоатчилик фикри».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Жамоатчилик фикри» (давоми).
20.40 Катталар учун мультфильм.
21.00 Футбол. Россия чемпионати. «Динамо» (Москва) — МАСК. 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади.
22.00 «Эфирда мусиқа». Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
00.40 «Матбуот-экспресс».
00.50 «Ўзим томон йўл».
01.20 «Шаршаралар ҳаёти». Илмий-оммабоп фильм.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «Ишбилармон кишилар даври».
8.00 «Ҳақиқат онлари».
8.55 «Таврия ассамблеяси».
10.05 «Саховат кўрсат».
10.50 «Параллеллар».
11.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 186-серия.
11.55 «Кўздан ғойиб бўлаётган манзара». Лев Аннинский кўрсатуви.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Бир санъаткор театри». М. Башкирцева.
13.25 Репортёр. «Пуллар».
13.40 Трансросэфир. «Хусусийлаштириш панорамаси».
14.25 «Россия қобусномаси». Борис Пастернак. «Иккинчи туғилиш».
15.10 «Бола тилидан».
15.40 Янгиликлар.
15.55 «Рост» студияси. «Яшил мактаб».
16.25 «Уз манзили».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Хонаки экран. Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 187-серия.
20.15 «Келинг, аниқлаб олайлик».
20.30 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

*

21.00 Туркия телевидениеси Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Ватаним менинг. «Вилоятдан мактублар».
22.25 «Фортуна» телеканали «Корсикан безорилари».
23.15 Спорт кўрсатуви.
23.20 «Авангарддан бизнинг кунларгача».

Жума, 2. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Насиба». Фильм-концерт.
8.10 Болалар учун фильм. «Олтин калит».
9.25 «Ёшлик» студияси. «Истеъдодларни излаймиз».
10.05 «Абитуриент-93». Математикадан тест топшириқларини бажариш.
10.35 Болалар учун. «Оромгоҳлар қўйнида».
11.05 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун...». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Болалар меҳмонхонаси».
18.40 «Уйинчоқ». Телефильм.
18.55 «Дийдорлашув».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Адолатга бахшида умр». Ҳадича Сулаймонова таваллудининг 80 йиллигига. Видеофильм премьераси.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Инсон ва замин». Тошкент вилоятига бағишланган кўрсатув.
22.30 «Қимматга тушган ҳузур-ҳаловат». Бадиий фильм.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Миллион саргузашт. Ржавой генерал ороли». Телевизион бадиий фильм.
9.45 Мультфильм.
10.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 Болалар телевидениеси уюшмаси. «Телеаралаш ва бойчечак» кўрсатувини таништиради.

Театр шинавандалари, Сизлар учун!

11.50 Ж. Пристли. «Яшил хона». М. Н. Ермолова номли Москва театрининг фильм-спектакли.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 Мультфильм.
15.20 Теннис. Уимблдон турнири.
16.20 «Бизнинг мусиқий клуб».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Инсон ва қонун».
18.05 Москва кинофестивалининг очилиши.
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «Детективлар клуби»да. «Суини». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (Англия).
21.35 Бойқўнғир космодромидан Россия — Франция экипажининг парвози ҳақида репортаж.
21.45 Москва кинофестивали кундалиги.
22.00 «Матбуот-экспресс».

«ВИД» таништиради

22.10 «Сиёсий бюро».
22.45 «Авто-шоу».
23.40 «Х» программаси.
00.05 «Обоз» майдончаси. И. Аллегрова. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
01.05 «Юлдузлар намойиши». Москва халқаро кинофестивалининг қайта тикланиш жамғармасига тунги хайрия зиёфати.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «Ишбилармон кишилар даври».
8.00 Мульти-пульти.
8.10 «Бўйсунмас купина».
9.05 «Ҳайвонот оламида».
10.05 «Оилавий фестиваль». Халқаро оила йилига.
10.35 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 187-серия.
11.25 «Сиз яратган боғ».
11.55 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Ижица».
13.35 Мусиқа йирик планда. Пианиночи Николай Петров.
14.15 «Уз-ўзига режиссёр».
14.45 Жума кунлари Дисней, «Озодлик» сўзини ёзган қизча». Бадиий фильм. 2-серия.
15.35 Янгиликлар.
15.50 «Рост» студияси. «Азамат йигитлар».
16.20 «Телематн».
16.25 «Трансросэфир».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 «Клип хиёбони».
19.40 Телеэкранда — премьера. «Депрессия». Бадиий фильм. 1-серия.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Депрессия». Бадиий фильм. 2-серия.
22.55 «К-2» таништиради: «Абзац».
00.10 «Аляскада кичик мусиқий кечалар».

Шанба, 3. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 «Бешинчи «Б»да ўқийдиган шумтака». Бадиий фильм.
9.25 «Алифбо сабоқлари».
9.55 «Ўзбекистон спорти».
10.25 «Ёшлик» студияси. «Зиё».
11.25 «Анъана ва замон».
12.05 «Дўстларимиз санъати». «Ожиниёз» спектакли.
12.35 «Олимпиада — иқтидорли ўқувчи учун синов майдони».
13.05 «Қувноқ стартлар».
13.50 «Адабиёт ва маънавият».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. «Оқ йўл!».
18.30 «Қўшиқларда қолган муҳаббат». Бахтиёр Йўлдошев.
19.00 «Сиҳат-саломатлик».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Республика газеталарининг шарҳи.
20.00 «Ўғил, невара, эвара...». Манзарали фильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Мусиқа жавони» саҳифаларидан.
21.00 «Туркистон» ахбороти.
21.30 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. Республика вилоятлари ёшлари телевизион фестивали. Андижон вилояти.
22.50 ЎзТВ хазинасидан. Шароф Бошбеков. «Эшик қоққан ким у!». Телевизион спектакль.
00.20 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.45, 7.30, 14.20, 20.20, 23.35— Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 «Матбуот-экспресс».
6.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Спорт-имконият».
8.05 «Марафон-15» таништиради...
8.30 «Экстро-НУЖ».
9.00 «Шанба кунги дастхат».
9.25 Экологик шарҳ.
9.40 «Тиббиёт ҳамма учун».
10.20 «Мулкдор алифбоси».
10.30 «Шеърият альбоми».
10.50 «03-вагон».
11.20 Мультфильм.
11.30 «Ҳокимият сиймоси».
11.45 Режиссёр Г. Панфилов фильмлари. «Васса». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.50 «Марказий экспресс». Европа тележурнали.
15.20 «Ассалом, Доброречье». Фольклор ва этнография халқаро фестивали ҳақида.
15.45 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви.
16.25 «Пул ва сиёсат».
16.55 Москва кинофестивали кундалиги.
17.10 Театр учрашувлари.
18.05 «Коламбия пикчерс». таништиради. «Хьюстон рицарлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-фильм (АҚШ).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Зангори ва кулранг». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия (АҚШ).
21.25 «Резонанс» студияси таништиради.
21.45 «Матбуот-экспресс».
21.55 Теннис. Уимблдон турнири. Финал.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Улар мени эзгуликка ўргатишган...». Е. Весник.
00.25 Охирги киносеанс. «Декалог-1». Бадиий фильм. (Польша ва Германия телевидениелари).

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
8.00 Парламент соати.
9.00 Мульти-пульти.
9.05 «730-формула».

*

9.35—13.30
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

9.35 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
9.50 «Рангинкамон» (тожик тилида).
10.35 «Безнен мирас» (татар тилида).
11.15 Мусиқамиз хазинасидан. «Сувора».
12.00 «Ўзбекистон чет эллик дўстларимиз нигоҳида».
12.40 «Звезда Востока» журнали—меҳмонимиз».
13.15 «Бу турфа олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

13.30 Кундузги сеанс. «Қўшнимиз Тоторо». Мультфильм.
15.00 Фильмлар премьераси.
15.15 Бир санъаткор театри. З. Серебрякова.
15.35 «Тилла шпора».
16.05 «Чегарасиз футбол».

*

17.00—19.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Камера ўтмишни тадқиқ этади. «Қизил капелла».
20.10 Спорт кўрсатуви.
20.15 Россиянинг телевизион театри. Н. В. Гоголь. «III даражали Владимир». 1-қисм.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 Россиянинг телевизион театри. Н. В. Гоголь. «III даражали Владимир». 2 ва 3-қисмлар.
23.10 Стас Намин маркази (Эс-Эн-Си) таништиради: «Сариқ сувости кемаси» клуби».
23.45 Тунги сеанс. «Бир бора алдаб...». Бадиий фильм.

Якшанба, 4. VII

● ЎзТВ I

7.00 «Излай-излай топганим», Тўра Сулаймон қўшиқлари.
7.30 «Турналар». Телефильм.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 22—23-сериялар.
10.00 «Саёҳат— танга роҳат».
10.20 «Халқ ижодиёти». Абдуназар бахши Поёнов ижросида термалар.
11.05 Болалар учун фильм. «Одамлар орасидаги бўри боласи».
12.25 «Ёш спортчилар мактаби».
12.45 Инглиз тили.
13.15 «Ёшлик» студияси. «Давраға кел, дугонажон».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Жасур йигитчалар», «Чипнинг саргузаштлари». Мультфильмлар.
18.30 Ўсмирлар учун. «Умид учқунлари».
19.10 Рақслар гулдастаси.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 «Ойнаи жаҳонда».
20.15 «Кабутарим». Телефильм.
20.25 «Ҳордиқ». Дам олиш дастури.
21.00 «Ҳафтанома».
21.40 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Маҳмудмон Азимов куйлайди.
22.25 «Тўти қушли хоним». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

7.00—12.00

* * *

17.00—23.30
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.40, 21.45, 23.15 — Кўрсатувлар тартиби.
5.45 Эрталабки гимнастика.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.35 «Авто-шоу».
7.50 «Технодром».
8.00 «Марказ».
8.30 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.00 «Ҳамма уйдалигида».
9.30 «Спортлото» тиражи.
9.45 «Тонг юлдузи».
10.35 «Ҳарбий ревю».
11.05 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
11.30 Теннис. Уимблдон турнири.
12.10 «Орзу-умид». Ногирон болалар учун хайрия акцияси.

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:

13.00 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.10 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.00 Янгиликлар.
14.15 «Саёҳатчилар клуби».
15.05 Волгоград шаҳар «Станица» фольклор ансамблининг чиқиши.
15.25 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.20 Эфирда бевосита мулоқот.
17.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.00 «Рус олами».
18.40 «Бу бўлган, бўлганди...». Г. Отс.
19.05 Москва кинофестивали кундалиги.
19.20 Телеэкранда биринчи марта. «Беверли-Хиллзлик тўполончилар». Бадиий фильм (АҚШ).
20.55 Эълонлар.

*

21.00 «Якунлар».
21.50 «Нима! Қаерда! Қачон!».
23.00 Янгиликлар.
23.20 Теннис. Уимблдон турнири. Финал.
00.20 «Санкт-Петербургнинг оқ тунлари». Халқаро мусиқий фестиваль концерти. 1-кун.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.30 Миллий баскетбол уюшмасининг энг яхши ўйинлари.
8.30 «Фольклор».
9.00 «Рост» студияси. «Азамат йигитлар». «Таклифнома».
9.30 «03» кўрсатуви.
10.00 «Ати-бати...».
10.30 Кипрас Мажейка. «Кичик Европа»дан репортажлар.
11.00 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Мементо мори».

*

12.25—15.40
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

12.25 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
12.35 «Жаҳон ва биз».
13.00 «Америкага саёҳат».
13.45 Америка Қўшма Штатлари эстрада мусиқаси концерти.
14.15 «Чинсэн» (корейс тилида).
14.55 «Замандас» (қозоқ тилида).
15.25 «Бу турфа олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.40 Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни-Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».
16.30 Мульти-пульти.

*

16.40—18.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.10 Си-Би-Эс кинотеатри. «Америкачасига хизматкор». Бадиий фильм.
19.55 «Демократлар Американи шу даражага етказишди». Пи-Би-Эс ва «Қувноқ болалар» бирлашмасининг кўрсатуви.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.30 «А» программаси.
22.30 «Номлар». Михаил Шуфутинский.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 ТОШКЕНТ, ГСП, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ 32-УЙ.

МУАССИСЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ ВА «ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»

РЕДАКЦИЯЛАР:

Иқтисодий ҳаёт — 33-47-80, 32-53-14.
Ижтимоий ҳаёт — 33-21-43, 32-53-16.
Жиноятчиликка қарши кураш — 33-76-04, 32-26-70.
Вилоят мухбирлари — 33-12-16, 32-57-20.
Хатлар, ахборот ва спорт — 33-12-56, 32-55-16.
«Осиё бозори» — 33-41-89, 32-55-70.
Котибият — 33-72-83, 32-53-06.
Эълон ва билдирувлар — 32-54-12.

Шароф Рашидов фонди — 33-20-36, 32-54-35.
Қабулхона — 32-55-15.

УЗ МУХБИРЛАРИМИЗ:

Андижонда — 4-48-85; Бухорода — 3-96-12; Гулистонда — 2-26-22; Жиззахда — 3-31-86; Навоийда — 3-74-76; Нукусда — 2-42-62; Қаршида — 3-25-79; Самарқандда — 35-22-90; Урганчда — 6-72-60; Термизда — 2-23-06; Фарғонада — 6-37-16.

Навбатчи муҳаррир: С. СИРОЖИДДИНОВ.

● Эълонлар кечиктирмай чоп этишга кафолат берилади.
● Қўлёзмалар ҳажми чекланмайди.
● Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000120.

Газета офсет усулида А—2 форматда босилади.
Ҳажми 2 босма табоқ, тиражи 166.770 нусха.
Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 20.30.
Г—274. № 117.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили «Буюк Турон» кўчаси 41-уй.